

***Raport
o stanie Gminy Kałuszyn
za 2020 rok***

Kałuszyn, 31 maja 2021 r.

Spis treści

str.

WPROWADZENIE

I.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
	1. Środowisko przyrodnicze	5
	2. Dane demograficzne	6
	3. Poziom wykształcenia	8
	4. Rynek pracy	9
II.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	10
III.	INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	11
IV.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
	1. Oświata i wychowanie	12
	2. Polityka Społeczna	17
	3. Ochrona zdrowia.....	22
	4. Kultura	25
	5. Sport i rekreacja	28
	6. Bezpieczeństwo	30
V.	INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE	
	1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn	32
	2. Realizacja zadań inwestycyjnych	38
	3. Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/	40
VI.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	41
VII.	OCHRONA ŚRODOWISKA	
	1. Gospodarka odpadami	46
	2. Program usuwania azbestu	49
	3. Program „Czyste powietrze”	50
	4. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła	51
VIII.	WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
	1. Zagospodarowanie przestrzenne	52
	2. Drogi i komunikacja	54
	3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa	56
	4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna	57
	5. Sieć energetyczna	58
	6. Sieć ciepłownicza	58
	7. Mieszkalnictwo	58
	8. Zaopatrzenie w gaz	58
	9. Dostępność do Internetu, telefonizacja	59
IX.	POSUMOWANIE	60

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Stosownie do art.28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(t.j. 2020, poz.713) Burmistrz Kałuszyna przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie gminy.

Raport podsumowuje działalność organu stanowiącego – Burmistrza w roku 2020. Zakres opracowania obejmuje ogólną charakterystykę Gminy, infrastruktury społecznej z zakresu oświaty i wychowania, spraw społecznych, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, sportu i rekreacji oraz charakterystykę infrastruktury technicznej z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej. W opracowaniu zawarto również ogólne informacje o budżecie gminy za 2020 rok, I realizacji zadań inwestycyjnych.

Dokument ten, to także zapis szczególnego okresu dla samorządu, okresu pracy w dobie wielkiej niepewności. To na początku ubiegłego roku wszyscy stanęliśmy w obliczu pandemii Covid -19. Pomimo reżimu sanitarnego i nałożonych obostrzeń pracowaliśmy, realizując przyjęte plany i strategie dostosowując się jednocześnie do nowych wyzwań z jakimi musieliśmy się zmierzyć w związku z pandemią.

Informacje zebrane, przeanalizowane i zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł: dokumentów, opracowań będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego, informacji i sprawozdań z działalności poszczególnych gminnych jednostek organizacyjnych, informacji i opracowań GUS. Raport został opracowany we własnym zakresie przez Urząd Miejski w Kałuszynie.

Celem opracowania poza wypełnieniem obowiązku ustawowego było dostarczenie radnym i mieszkańcom informacji o jakości życia, sytuacji gospodarczej miasta i gminy Kałuszyn oraz zwiększenie wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem i debaty publicznej.

Arkadiusz Czyżewski

Burmistrz Kałuszyna

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kałuszyn jest gminą miejsko- wiejską położoną w województwie mazowieckim, we wschodniej części powiatu mińskiego. Gmina Kałuszyn graniczy : od północy z gminami Grębków, Wierzbno i Dobrze, od wschodu z Gminą Kotuń, od południa z gminami Mrozy i Ceglów, od zachodu z Gminą Jakubów.

Obszar gminy o powierzchni 94,4 km² stanowi 8% powierzchni powiatu mińskiego.

Gmina Kałuszyn na tle powiatu mińskiego

Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

W granicach administracyjnych miasta Kałuszyn znajduje się 13 % powierzchni, zaś pozostałe 87 % stanowi teren wiejski gminy.

Na system osadniczy gminy składa się 30 miejscowości.

Rolę ośrodka gminnego pełni miasto Kałuszyn. Miasto jest centralnie położone w stosunku do całości gminy. Ponadto system osadniczy charakteryzuje się zwartością niewielkich wsi położonych w niedużej odległości od Kałuszyna i od siebie: od ok. 0,5 km – Patok, Szymony, Olszewice, Ryczołek, Kazimierzów, do ok. 4 km – Chrościce, Wity, Milew, Leonów. Najdalej położone miejscowości to w odległości ok. 12 km od Kałuszyna - Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Gołębiówka.

1. Środowisko przyrodnicze

Gmina Kałuszyn położona jest w dorzeczu Bugu na pograniczu dwóch regionów geograficznych: Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie. Mazowsze pod względem ukształtowania powierzchni stanowi płaską kotlinę, jednak na wschód od Wisły teren ten podnosi się z wolna osiągając pod Kałuszynem 223 m n.p.m. Występuje tu niewielki rozdoliniony garb, będący najokazalszą wyniosłością pomiędzy Wisłą i Bugiem, dalej zaś ciągną się już monotonne równiny podlaskie. Ta wyniosłość terenu dość silnie rozcięta przez erozję licznych cieków wodnych nazywana jest w literaturze „guzem kałuszyńskim”. Ponieważ tu bierze początek kilka małych rzeczek płynących do Wisły i Bugu, niektórzy autorzy ten guz terenowy nazywają również „kałuszyńskim węzłem wodnym”.

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

Przez Kałuszyn, a także w pobliżu miejscowości Olszewice i Szymony przepływa rzeczka Witówka. W okolicach Sinołęki, Milewa i Mroczk, przepływa rzeczka Gawroniec, kierująca się ku północnemu zachodowi.

W pobliżu Chrościc i Wólki Kałuskiej przepływa rzeczka Rządza, która w początkowym biegu płynie w kierunku południowym i południowo-zachodnim, a następnie kieruje się ku północnemu zachodowi.

Ważnym dziedzictwem Gminy Kałuszyn są zasoby przyrodnicze.

Na terenie Gminy występują:

- pomniki przyrody ożywionej - lipa drobnolistna zlokalizowana na terenie probostwa Parafii Rzymsko-Katolickiej w Kałuszynie; - lipa drobnolistna „Renata” znajdująca się w parku podworskim w Sinołęce; dąb szypułkowy w miejscowości Leonów;
- pomniki przyrody nieożywionej – głazy narzutowe na gruntach wsi Garczyn Duży: dwa granity różowe- średnioziarnisty i gruboziarnisty oraz gnejs szary;
- użytek ekologiczny „Sosny Olszewickie” o pow. 0,22 ha, którego przedmiotem ochrony jest unikatowe stanowisko sosny zwyczajnej o zachowanym naturalnym pokroju korony, starodrzew sosonowy liczy ok. 300 lat;
- na terenie gminy znajduje się fragment rezerwatu przyrody „Przełom Witówki” o powierzchni ok. 6,25 ha, który w całości zajmuje obszar 92,11 ha i położony jest w obrębie gminy Mrozy;
- południową część gminy obejmuje Miński Obszar Chronionego Krajobrazu;
- przy dworach w Sinołęce i Gołębiówce znajdują się parki zabytkowe.
- Na skraju północnej części miasta zlokalizowany jest zbiornik wodny „Zalew Karczunek”, który jest siedliskiem ptactwa wodnego, ryb oraz służy do celów wypoczynkowo-rekreacyjnych;

2. Dane demograficzne

Wg danych ewidencji ludności / dane o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy/ na koniec 2020 roku na terenie Gminy Kałuszyn mieszkało 5738 osoby, z czego kobiety stanowiły niewielką przewagę – 50,19%, a mężczyźni - 49,81 % ogółu mieszkańców.

Na terenie miasta zamieszkiwało 2819 osób a na terenie wiejskim gminy 2919.

Strukturę przestrzenną rozmieszczenia ludności w 2020r. wg płci obrazuje poniższe zestawienie.

Ludność Gminy Kałuszyn wg płci

Lokalizacja na terenie Gminy	ogólna liczba ludności	Liczba kobiet	% udział w ogólnej liczbie mieszk.	Liczba mężczyzn	% udział w ogólnej liczbie mieszk.
miasto Kałuszyn	2819	1434	50,87 %	1385	49,13 %
teren wiejski gminy	2919	1446	49,54 %	1473	50,46 %
RAZEM	5738	2880	50,19 %	2858	49,81 %

Dane statystyczne Urzędu Miejskiego wg stanu na 31.12.2020 r.

Struktura przestrzenna rozmieszczenia ludności z podziałem na miasto i teren wiejski w wybranych latach

Liczba ludności w wybranych latach	2010 r.	2015 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
w mieście	2937	2924	2922	2883	2871	2819
na terenie wiejskim gminy	3133	3009	3006	2988	2973	2919
Ogółem	6070	5933	5928	5871	5844	5738

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni lat 2010 – 2020 zmieniła się liczba ludności w gminie. W 2020 roku nastąpił spadek o 5,47 % w porównaniu do 2010 roku. Na terenie wiejskim gminy nastąpiło zmniejszenie liczby ludności o ok. 6,83 % w 2020 r. w porównaniu do 2010 roku oraz w mieście w 2020 roku liczba mieszkańców zmalała o ok. 4,02 % w porównaniu do roku 2010.

Struktura ekonomicznych grup wieku ludności Gminy Kałuszyn na tle regionu i kraju

Struktura wieku ludności wg grup ekonomicznych	miasto i gmina Kałuszyn	powiat miński	województwo mazowieckie	Polska
wiek przedprodukcyjny (do 18 lat)	19,4	20,6	18,9	18,0

wiek produkcyjny (kobiet od18-59 lat i mężczyźni 18-64 lat)	60,3	60,6	60,1	61,2
wiek poprodukcyjny (kobiety 59 +...lat i mężczyźni 64+ ...lat)	20,3	18,7	21,0	20,8
Razem	100	100	100	100

Dane statystyczne wg stanu na 31.12.2017r.

Populacja mieszkańców Gminy Kałuszyn na tle regionu i kraju charakteryzowała się:

- wyższym niż w powiecie i w kraju udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- nieco niższym niż w powiecie i w kraju, lecz z nieco wyższym niż w województwie udziałem ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczby ludności,
- niższym niż w kraju i województwie, lecz wyższym niż w powiecie udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym.

Za 2020 rok brak jest danych statystycznych dot. regionu i kraju, strukturę wiekową dla miasta i gminy opracowano na podstawie własnych danych Urzędu, przedstawia się następująco:

Struktura wieku ludności wg grup ekonomicznych	miasto i gmina Kałuszyn
wiek przedprodukcyjny (do 18 lat)	18,88
wiek produkcyjny (kobiet od18-59 lat i mężczyźni 18-64 lat)	60,68
wiek poprodukcyjny (kobiety 59 +...lat i mężczyźni 64+ ...lat)	20,44
Razem	100

Opracowanie własne

Przyrost naturalny w Gminie

Przyrost naturalny w gminie Kałuszyn na przestrzeni lat 2000 – 2020 przyjmował wartości ujemne, jedynie w roku 2016 i 2017 był dodatni, w 2020 r. był ujemny i wynosił – 32 Dane dotyczące ruchu naturalnego ludności (urodzenia i zgony) przedstawia poniższa tabela.

Przyrost naturalny w Gminie w latach 2000 - 2020

Wyszczególnienie/ Rok	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Urodzenia	82	62	75	62	67	68	51	64	49

Zgony	89	66	86	64	63	66	88	71	81
Przyrost naturalny ogółem	- 7	- 4	- 11	- 2	4	2	-37	- 7	- 32

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Migracje

Saldo migracji jest kolejnym czynnikiem, mającym istotny wpływ na liczbę ludności na danym obszarze. Przeprowadzono analizę migracji ludności w gminie w latach 2000-2015, w odstępach czasowych co pięć lat i ostatnich czterech latach. Na przestrzeni tych lat liczba zameldowań jak i wymeldowań z terenu Gminy ulegała wahanom. Saldo migracji w Gminie Kałuszyn (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie Gminy a liczbą osób, które się z niej wymeldowały w danym roku) przyjmowało wartości ujemne. Jedynie w 2005 roku liczba zameldowań była znacznie wyższa od wymeldowani i saldo było dodatnie. Dane dotyczące ruchu migracyjnego ludności przedstawia poniższa tabela.

Migracje na pobyt stały w gminie Kałuszyn

Wyszczególnienie/Rok	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Zameldowania	48	83	50	27	38	107	60	33
Wymeldowania	54	59	64	70	69	130	61	107
Zameldowania z zagranicy	0	0	0	0	1	0	0	0
Wymeldowania za granicę	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo migracji	- 6	24	- 14	- 43	-30	- 23	- 1	- 74

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3. Poziom wykształcenia

W opracowaniach statystycznych brak jest aktualnych danych dotyczących poziomu wykształcenia w gminach, przyjmowane są dane dla powiatu, które nie odzwierciedlają aktualnej sytuacji względem poziomu wykształcenia. Należy jednak założyć, że obecnie w Gminie Kałuszyn, podobnie jak w całej Polsce wyższy jest udział osób z wykształceniem wyższym. Ogólne tendencje w tym zakresie można zaobserwować na przykładzie danych, które zostały opracowane na podstawie NSP 2011 dla powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i kraju – tabela poniżej.

Poziom wykształcenia w powiecie, województwie i kraju w roku 2002 i 2011

Rodzaj wykształcenia	powiat miński (w %)	województwo mazowieckie (w %)	Polska (w %)

	2002 r.	2011 r.	2002 r.	2011 r.	2002 r.	2011 r.
wyższe	7,84	16,17	14,2	24,4	10,2	17,9
średnie i policealne	31,61	34,54	35,6	34,8	32,6	33,3
zasadnicze zawodowe	24,01	22,16	18,6	17,3	24,1	22,9
gimnazjalne	-	5,16	-	4,7	-	5,2
Podstawowe ukończone, podst. nieuk. i bez wykształcenia	4,92	1,57	31,6	18,8	33,1	20,7

Oprac. na podstawie danych NSP z 2002 r. i 2011 r.

W latach 2002-2011 wyraźnie wzrosła liczba osób z wykształceniem wyższym. W powiecie mińskim wzrost ten wyniósł ponad 100%, na wyższym poziomie ukształtowała się także liczba mieszkańców z wykształceniem średnim i policealnym, znacznie mniej odnotowano osób z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia. Wyniki te świadczą o znacznej poprawie poziomu wykształcenia w powiecie mińskim w porównaniu z województwem i krajem. Należy uznać, że podobna tendencja występuje także w mieście i gminie Kałuszyn.

4. Rynek pracy

Wg danych statystycznych GUS na koniec 2020 roku wg grup sekcji PKD w gminie Kałuszyn zarejestrowanych było 489 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 476 podmiotów w sektorze prywatnym i 13 w sektorze publicznym.

W sektorze prywatnym przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność- stanowiły 86,13 %.

Formy prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym przedstawia poniższe zestawienie:

sektor prywatny - ogółem	476
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	410
sektor prywatny - spółki handlowe	22
sektor prywatny - spółki cywilne	21
sektor prywatny - spółdzielnie	4
sektor prywatny - fundacje	1
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	18

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2020 roku w sektorze prywatnym zarejestrowano 44 nowe podmioty, a 17 zostało wyrejestrowanych. Najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności nowych podmiotów jak i wyrejestrowanych były usługi budowlane.

Analizując wielkość podmiotów gospodarczych wg kryterium liczby zatrudnionych najczęściej było podmiotów zatrudniających do 9 osób – 96,32 %, od 10 do 49 osób 3,68 %.

Ilościowe zestawienie podmiotów gospodarczych wg klas wielkości przedstawia poniższa tabela.

Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w 2020 roku /wg kryterium liczby pracujących/

Wyszczególnienie	2020
Mikro przedsiębiorstwa (0 - 9 zatrudnionych)	471
Małe przedsiębiorstwa (10 – 49 zatrudnionych)	18
Średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych)	-
Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (<250 zatrudnionych)	489

Źródło: dane GUS

Znaczący rynek pracy stanowią gospodarstwa rolne prowadzone na terenie gminy. Wg ewidencji podatkowej w gminie jest 1421 pozycji wymiarowych powyżej hektara fizycznego, około 5820 ha zajmują użytki rolne.

Liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni rolnej /ha fizycznych/obrazuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ilość
Gospodarstwa o pow. od 1 do 5 ha	1109
Gospodarstwa o pow. pow. 5 do 15 ha	281
Gospodarstwa o pow. pow. 15 do 30 ha	21
Gospodarstwa o pow. pow. 30 do 50 ha	2
Gospodarstwa o pow. pow. 50 do 100 ha	6
Gospodarstwa o pow. pow. 100 ha	2

Opracowanie własne

II. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej i zadań gminy określonych przepisami prawa.

W 2020 roku Rada Miejska kadencji 2018 – 2023 obradowała na 6 sesjach zwyczajnych i podjęła 64 uchwały. Podjęte uchwały dotyczyły:

- organizacji pracy Rady Miejskiej - planu pracy komisji stałych i Rady na 2021 rok – 2 uchwały,
- zarządzenia wyborów sołtysa w sołectwie Patok - 1
- zmian Wieloletniej Prognozy finansowej na lata 2020 – 2028 - 6 uchwał,
- zmian w budżecie Gminy Kałuszyn na 2020 rok - 6 uchwał,

- uchwalenia Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021– 2030 i Budżetu Gminy na 2021 rok – 2 uchwały,
- zatwierdzenia sprawozdań finansowych za 2019 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2019 r. – 1 uchwała
- udzielenia burmistrzowi absolutorium – 1 uchwała,
- udzielenia burmistrzowi wotum zaufania – 1 uchwała,
- określenia stawek podatków lokalnych, dotacji dla zakładu budżetowego na 2021 r.– 4 uchwały,
- ustalenia wysokości opłat: za zajęcie pasa drogowego, opłaty targowej – 2 uchwały,
- określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso – 1 uchwała,
- ustalenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze wsparcia w sferze społecznej, odpłatności za usługi społeczne, zasad udzielania dotacji z budżetu gminy na określone cele - 5 uchwał,
- uchwalenia gminnych programów: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2020 r., programu opieki nad zwierzętami na 2020 r., programu współpracy z organizacjami pożytku publicznego na 2020 rok – 3 uchwały ,
- spraw związanych z powoływaniem komisji konkursowych, rad społecznych, zespołów, – 3 uchwały,
- spraw oświatowych: planu dofinansowania doskonalenia nauczycieli przyznawania pomocy materialnej dla uczniów, ustalenia średniej ceny jednostek paliwa na rok szkolny – 4 uchwały,
- spraw z zakresu gospodarowania mieniem komunalnym i gospodarki nieruchomościami: w szczególności wyrażenie zgody na zbycie mienia komunalnego, wyrażenia zgody na zastosowanie bonifikaty, nabycie nieruchomości - 8 uchwał,
- gospodarki odpadami komunalnymi w zakresie realizacji zadań z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy – 7 uchwał
- zagadnień związanych z dostarczaniem wody i odprowadzaniem ścieków – 4 uchwały,
- pozostałych spraw – utworzenie miejsc okazjonalnie wyk. do kąpielii, wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji, , przystąpienia Gminy do wykonywania działalności w zakresie usług telekomunikacyjnych – 3 uchwały,

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, uchwały podjęte przez Radę Miejską opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Ponadto Rada Miejska podjęła 1 oświadczenie w sprawie zachowania integralności Województwa Mazowieckiego.

III. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W realizacji zadań gminy w 2019 roku uwzględniane były uchwalone przez Radę Miejską w Kafuszynie polityki, programy i strategii oraz plany roczne, do których zaliczyć należy w szczególności:

- Strategia Rozwoju Gminy Kałuszyn do 2020 roku przyjęta uchwałą Nr XXI/116/05 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26 lutego 2005 r.
- Program usuwania azbestu z terenu gminy na lata 2012-2032 uchwalony uchwałą Nr XXVII/209/2014 z dnia 28 lutego 2014 r.
- Uchwalenie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe dla miasta i gminy Kałuszyn uchwałą Nr XXX/240/2014 z dnia 27 maja 2014 r.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Kałuszyn uchwalony uchwałą Nr XIII/87/2015 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2015 r.
- Program ochrony środowiska na lata 2016 -2019 z perspektywą na lata 2020-2023 uchwalony uchwałą Nr XXI/133/2016 Rady Miejskiej
- Wieloletni Program Gospodarki Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2016 -2020 przyjęty uchwałą Nr XIX/121/2016 Rady Miejskiej z dnia 14 lipca 2016 r.
- Program Rewitalizacji Gminy Kałuszyn na lata 2016-2022 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/198/2017 Rady Miejskiej z dnia 29 marca 2017 r.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Kałuszyn do 2025 roku uchwalona uchwałą Nr XXXV/232/2017 Rady Miejskiej z dnia 7 listopada 2017 r.
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2016-2020 uchwalony uchwałą Nr XVII/109/2016 z dnia 27 kwietnia 2016 r.
- Gminny program wspierania rodziny na lata 2018 -2021 przyjęty uchwałą Nr XLII/291/2018 z dnia 28 września 2018 r.
- Gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” uchwalony uchwałą Nr IV/20/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.
- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Kałuszyn na 2020 rok przyjęty uchwałą Nr XIII/115/2020 Rady Miejskiej z dnia 14 lutego 2020 r.
- Program współpracy Gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2020 r. przyjęty uchwałą Nr X/90/2019 Rady Miejskiej z dnia 7 listopada 2019 r.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn na 2020 r. przyjęty uchwałą Nr XIII/112/2020 Rady Miejskiej z dnia 14 lutego 2020 r.

IV. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

1. Oświata i wychowanie

Koronawirus w całej Polsce przeorganizował wszystkie dziedziny życia. Jednym z obszarów funkcjonowania naszej gminy, w którym najbardziej odczuwalne dla wszystkich były kwestie związane z obostrzeniami wprowadzonymi w związku z epidemią koronawirusa była oświata. Początkowo szkoły i przedszkola miały być zamknięte do dwudziestego piątego marca, jednak w tym czasie następował coraz większy wzrost wykrywalności osób zakażonych koronawirusem i przerwa ta

została przedłużona najpierw do świąt wielkanocnych, później do dwudziestego szóstego kwietnia, a następnie do dwudziestego czwartego maja. Mimo, że w ramach kolejnego etapu znoszenia obostrzeń związanych z epidemią koronawirusa otwierane były przedszkola, a w szkołach organizowane zajęcia dla najmłodszych uczniów to rodzice zdecydowali o skorzystaniu z tego typu oferty. Dzieci w większości pozostały w domach, ucząc się zdalnie. Od początku czerwca została wznowiona zajęcia stacjonarne dla uczniów klas I-III oraz zajęcia wyrównawcze dla uczniów klas VIII. Z początkiem czerwca uruchomiono dowożenie uczniów do szkół. Przełożone zostały egzaminy ósmoklasistów. Ósmoklasiści zdawali egzamin w czerwcu. We wrześniu nowy rok szkolny rozpoczął się pod znakiem wzmożonego rygoru sanitarnego. Szkoły wróciły do stacjonarnego nauczania. Wszystkie wystartowały planowo: uczniowie wcześniej otrzymali informację, w jakiej formie odbędzie się rozpoczęcie roku.

Wraz z nadejściem jesieni w Polsce wyraźnie wzrosła krzywa zakażeń koronawirusem, dlatego rząd podjął decyzję, aby od 26 października szkoły powróciły to tryby nauczania zdalnego. Początkowo nauką zdalną zostali objęci tylko uczniowie klas 4-8 szkół podstawowych, niestety z uwagi na dynamiczny wzrost zakażeń, od 2 listopada wszyscy uczniowie szkół podstawowych uczą się zdalnie. Szkoły i przedszkola na bieżąco monitorują zalecenia i wytyczne służb sanitarnych. Dyrektorzy skorzystali z wniosków o zaopatrzenie w bezpłatne środki do dezynfekcji rąk i do powierzchni, środki ochrony osobistej w postaci maseczek jednorazowych, bezdotykowy dezynfektor. Zakupiono bezdotykowe termometry, środki czystości, dodatkowy sprzęt ułatwiający zachowanie czystości w pomieszczeniach. Rodzice są informowani o wszystkich nowych ustaleniach, wytycznych itp. na bieżąco -poprzez dziennik elektroniczny i strony internetowe placówek.

W roku szkolnym 2019/2020 Gmina Kałuszyn prowadziła następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Kałuszynie ze Szkołą Filialną w Chrościcach;
- Przedszkole Publiczne w Kałuszynie.

Stan organizacji szkół i przedszkola w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 z uwzględnieniem liczby oddziałów i liczby dzieci w poszczególnych placówkach przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2019/2020		Rok szkolny 2020/2021	
	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Przedszkole	6	150	6	150
Oddziały „0” w szkole podstawowej	4	57	4	60
Szkoła podstawowa	25	500	25	536
Razem	35	707	35	746

W roku szkolnym 2020/2021 liczba dzieci w placówkach oświatowych wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego, liczba oddziałów pozostawała na tym samym poziomie. Średnia ilość uczniów w oddziale, łącznie z klasami „O” wynosiła 20,55. Z wychowania przedszkolnego korzystało 150 dzieci, co jest maksymalną liczbą miejsc jakimi placówka dysponuje.

Kadrę pedagogiczną placówek oświatowych wg stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 przedstawiają poniższe zestawienia:

Rok szkolny 2019/2020

Rodzaj placówki	Stopień awansu zawodowego nauczycieli			Razem etaty
	Stażyci	Kontraktowi	Mianowani	
Przedszkole	1	4	2	12 zatrudnionych na 12 etatach
Szkoła Podstawowa	1	7	6	53 zatrudnionych na 53 etatach
Razem	2	11	8	65 zatrudnionych na 65 etatach

Rok szkolny 2020/2021

Rodzaj placówki	Stopień awansu zawodowego nauczycieli			Razem etaty
	Stażyci	Kontraktowi	Mianowani	
Przedszkole	-	4	2	10 zatrudnionych/10 etatach
Szkoła Podstawowa	2	9	5	59 zatrudnionych na 54,2 etatu
Razem	2	13	7	69 zatrudnionych na 64,2 etatu

Opracowanie własne

W każdej placówce poza kadrą pedagogiczną zatrudnieni byli pracownicy obsługi na następujących stanowiskach pracy:

- w Przedszkolu: pomoc nauczyciela – 4 etaty, kucharka i pomoc kucharki – 3 etaty, intendent, woźna – 2 etaty;
- w Szkole Podstawowej: sekretarz szkoły, koordynator zajęć pozalekcyjnych, specjalista ds. technicznych i bezpieczeństwa informacji, pomoc nauczyciela, woźne -5 i ½ etatu, kucharki – 3 etaty, intendent, konserwator.

W Szkole Podstawowej funkcjonuje gabinet profilaktyki, który jest nieodpłatnie użyczony na potrzeby pielęgniarki szkolnej, pracującej w ramach kontraktu Przychodni Zdrowia z NFZ.

Opiekun dzieci na przejściu zabezpiecza przejście dzieci uczęszczających do placówek na przejściu dla pieszych przez ul. Warszawską /przy skrzyżowaniu z ul. Pocztową/.

Dowożenie uczniów do szkół

W roku szkolnym 2019/2020 dowożonych było 237 uczniów do szkół w Kałuszynie i Filii w Chrościcach, co stanowiło ok. 43 % ogółu uczniów. Dowóz uczniów wykonywał PKS w Sokołowie Podlaskim. Gmina ponosiła koszt zakupu biletów

miesięcznych dla uczniów, dla bezpiecznego dowozu uczniów zatrudniała trzy opiekunki oraz finansowała dowóz ośmiorga dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych w Ignacowie. Łączny koszt dowozu uczniów do szkół w 2020 roku to kwota 215.558,97 zł.

Świetlice szkolne

W Szkole Podstawowej w Kałuszynie funkcjonuje świetlica. Szkoła prowadzi dożywianie dla uczniów, posiłki przygotowywane są przez kuchnię szkolną. Z dożywiania korzystało 131 dzieci. Dożywianie prowadzone było przy wsparciu finansowym rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Informacja o projektach i programach, w których brali udział uczniowie Szkoły Podstawowej w Kałuszynie:

- Ogólnopolski Konkurs „Skoła Dialogu” - I miejsce dla Szkoły Podstawowej w Kałuszynie;
- Międzynarodowym Konkurs „Kangur Matematyczny” – wyróżnienie;
- X Powiatowym Konkursie Matematyczno-Artystycznym - III miejsce;
- Ogólnopolski konkurs „Teatr dla każdego – bajkowe kukiełki, pacynki i marionetki”;
- I miejsce w XX Wojewódzkim Konkursie Ortograficznym „Ortografia na medal” - I, II i III miejsce oraz wyróżnienie;
- Międzygminny Konkurs Ortograficzny „Mistrz ortografii” - I miejsce;
- Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym - I miejsce;
- Ogólnopolski Konkurs Literacki - II i III miejsce;
- Ogólnopolski Konkurs „Rozwiń się” – planszówki na stadionie - I miejsce;
- Turniej Piłkarski Dla Najmłodszych Z Okazji 20-lecia Powiatu Mińskiego - I miejsce;
- Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych - I miejsce;
- Powiatowy Konkurs Pięknego Czytania - I miejsce i wyróżnienie;
- Mistrzostwa Powiatu w Piłce Nożnej Dziewcząt Szkół Podstawowych - I miejsce drużynowe.

Wypoczynek zimowy i letni

W czasie ferii zimowych zorganizowany został wyjazd do Krynicy Zdrój w dniach 10 – 16 lutego 2020 roku dla 12 uczniów oraz obóz narciarski do Zakopanego w dniach 15 – 21 stycznia 2020 roku dla 14 uczniów.

W okresie wakacji zorganizowano dwa wyjazdy dla uczniów, w tym jeden w Tatry, drugi do Ustronia Morskiego, na które wyjechało 21 uczniów. Zespół „Kasaniecka” wyjeżdżał do Krasnobrodu. W Chrościcach zorganizowane zostały półkolonie dla 56 dzieci na przełomie lipca i sierpnia przez okres 2 tygodni. Przez całe wakacje boiska Orlik i wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej były udostępniane młodzieży.

Szczegółowa informacja z realizacji zadań oświatowych na terenie gminy Kałuszyn w roku szkolnym 2019/2020 była tematem obrad Rady Miejskiej w m-cu wrześniu 2020 r.

Wyniki egzaminu ośmioklasistów

Egzamin uczniów klas ósmych odbył się w dniach 16 – 18 czerwca 2020 r., obejmował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na poszczególnych etapach edukacyjnych: języka polskiego, matematyki i języka nowożytnego. Egzamin ósmoklasisty ma formę pisemną i jest powszechny, obowiązkowy i zewnętrzny - zakodowane prace sprawdzają egzaminatorzy Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Śr. wyniki egzaminu w Szkole Podstawowej w Kałuszynie w powiecie mińskim i woj. mazowieckim przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa przedmiotu	Wyniki SP Kałuszyn w %	Wyniki pow. miński w %	Wyniki woj. mazowieckie w %
Język polski	57,71	61	62,1
Matematyka	45,08	49	50,6
Język angielski	51,29	58	59,32

Realizacja projektów: „Zdalna szkoła” i „Zdalna Szkoła +”

Dwa programy Ministerstwa Cyfryzacji „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +” wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego umożliwiły samorządom zakup komputerów do szkół bez wkładu własnego. Z programu „Zdalna szkoła” Gmina Kałuszyn otrzymała 59 778 zł dofinansowania. Dzięki wsparciu, do szkoły trafiło 25 laptopów z oprogramowaniem dla Edukacji oraz programem antywirusowym. Dodatkowo każdy laptop został wyposażony w myszkę bezprzewodową oraz torbę.

Z drogiego programu „Zdalna szkoła +” gmina otrzymała kwotę 74.125 zł, za którą zakupiła 25 laptopów z oprogramowaniem oraz wyposażeniem. Projekty były odpowiedzią na obecną sytuację szkolnictwa, w związku z pandemią. Laptopy zostały przekazane szkole i przez szkołę użyczone potrzebującym uczniom na czas kształcenia na odległość. Po powrocie uczniów do nauki stacjonarnej, wrócą do szkoły, gdzie będą wykorzystywane jako pomoc dydaktyczna. Oba programy były finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowana lata 2014-2020.

Finanse oświaty

Wykonanie wydatków w dziale Oświata i wychowanie wyniosło ogółem 8.954.225,90 zł – 97,57 % planowanych /9.177.648,28 zł/, w tym: wydatki bieżące – 8.869.356,64 zł tj. 99,97,54 % planowanych i wydatki majątkowe w wysokości 84.869,26 zł – 99,84 % planowanych. Wydatki inwestycyjne to wykonanie podbudowy pod parking przy Przedszkolu publicznym w Kałuszynie.

Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży

Na podstawie Uchwały Nr XXVI/248/2017 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 28 grudnia 2017 r. r. w sprawie zasad udzielania stypendiów zostały przyznane stypendia Burmistrza sześciu uczniom klas IV – VIII Szkoły Podstawowej za szczególne osiągnięcia w nauce i pracy w samorządzie uczniowskim. Program stypendialny ma na celu wpieranie rozwoju utalentowanych uczniów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują wysokie osiągnięcia, chcą się nadal rozwijać. Zadaniem w/w programu jest tworzenie dodatkowej motywacji do pogłębiania wiedzy oraz promowanie najlepszych uczniów, mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty stypendium szkolne jest świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, udzielanym uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Jest realizowana przez gminę, jako zadanie własne przy wsparciu finansowym w formie dotacji celowej z budżetu państwa – stanowiącej 80% całego zadania oraz środków własnych stanowiących 20% zadania.

W 2020 roku pomoc socjalna dla uczniów kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Okres od I-VI 2020	Okres od IX – XII 2020
Liczba wydanych decyzji	23	25
Kwota realizacji zadania	28.543 zł	13.250 zł

Dofinansowywanie zwrotu pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników gminie przekazuje Wojewoda. W 2020 roku wydano 3 decyzje, przyznające dofinansowanie na łączną kwotę 7.757,82 zł.

2. Polityka Społeczna

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej na poziomie samorządu gminy jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Cele zapisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kałuszyn do 2025 roku są spójne z celami w zakresie polityki społecznej zawartymi w dokumentach na różnych poziomach: kraju, Województwa Mazowieckiego, Powiatu Mińskiego.

Zadania z obszaru polityki społecznej w gminie Kałuszyn realizowane są przez:

- Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostką organizacyjną Gminy Kałuszyn;
- pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych zatrudnionego w Urzędzie Miejskim w Kałuszynie;

Ośrodek Pomocy Społecznej /OPS/ w Kałuszynie realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych, w szczególności: ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy – prawo energetyczne, ustawy o karcie dużej rodziny, ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Do zadań z obszaru polityki społecznej należy zaliczyć także realizację zadań z ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W tutejszej Gminie opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewnia Gminny Żłobek w Kałuszynie z 30 miejscami.

Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy Kałuszyn, uwzględniająca rok oceny - 2020, rok poprzedni oraz prognozę na 2021 rok została opracowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie w oparciu o analizę sytuacji społeczno –demograficznej i była przedmiotem obrad Rady Miejskiej na Sesji w dniu 29 kwietnia 2021 r.

Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu obrazują realizację zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi w ujęciu syntetycznym.

Realizacja zadań z zakresu Pomocy społecznej

Zadania sklasyfikowane w Dziale 852 Pomoc społeczna obejmują w szczególności: wypłatę zasiłków i pomoc w naturze osobom potrzebującym wsparcia, ubezpieczenia zdrowotne, opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, wypłatę dodatków mieszkaniowych, energetycznych, koszty związane z funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Społecznej, realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”, funkcjonowanie Klubu „Senior+” i inne.

Rodzaj wsparcia oraz podział na zadania własne gminy i zlecone wraz z wysokością wydatkowanych w 2020 r. środków finansowych na ich realizację przedstawiają poniższe zestawienia.

Zadania własne w Dziale pomoc społeczna

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń /osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Składka na Ubezpieczenie zdrowotne	27 osób	15.664,45	-	15.664,45
Zasiłki i pomoc w naturze, w tym:		<u>105.100,10:</u>	<u>69.816,37</u>	<u>35.283,73</u>
- zasiłki okresowe	16 osób	41.180,10	5.896,37	35.283,73
- zasiłki celowe	95 osób	63.920,00	63.920,00	-
- zasiłki losowe	-	-	-	-
Dodatki mieszkaniowe	6 rodzin	7.256,31	7.256,31	-
Zasiłki stałe	30 osób	184.817,64	302,64	184.515,00

Funkcjonowanie OPS		503.634,87	395.426,90	108.207,97
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – dwie opiekunki	6 podopiecznych	20.259,03	20.259,03	-
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	209 dzieci	51.654,15	10.654,15	41.000,00
Pozostała działalność, w tym:		134.736,18	99.163,17	35.573,01
- odpłatność za pobyt 2 osób w DPS		25.079,84	25.079,84	-
-funkcjonowanie Klubu SENIOR+		104.539,14	68.966,13	35.573,01
- dofinansowanie organizacji prac społecznie użytecznych dla 7 osób bezrobotnych		5.117,20	5.117,20	-
Ogółem wydatki bieżące:		1.023.122,73	602.878,57	420.244,16

W 2020 roku dofinansowanie realizacji zadań własnych gminy z budżetu Wojewody stanowiło ok. 41,07 %.

Zadania zlecone

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Dodatki energetyczne	5 rodzin	718,64	-	718,64
Ogółem:		718,64	-	718,64
Razem wydatki bieżące na zadania własne i zlecone		1.023.841,37	602.878,57	420.962,80

Na realizację zadań w dziale Pomoc społeczna gmina wydatkowała kwotę 1.023.841,37 zł. Realizowane zadań to zadania własne gminy - 99,93 %.

Rodzina

Realizacja zadań w dziale 855 Rodzina obejmowała głównie zadania zlecone związane z realizacją polityki państwa: wypłatę świadczeń wychowawczych, rodzinnych, realizację programu Dobry Start, realizację zadania Karta Dużej Rodziny, dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Celem stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny w 2018 roku został uchwalony Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kałuszyn na lata 2018-2021.

Zadania realizowane w 2020 roku z podziałem na zadania zlecone i własne przedstawia poniższe zestawienie.

Zadania zlecone

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Świadczenia wychowawcze	1038 dzieci	6.270.289,60	-	6.270.289,60

wypłacono 613 rodzinom				
Świadczenia rodzinne		2.376.955,43	-	2.376.955,43
Zasiłki rodzinne	263 rodziny	631.033,00		729.723,77
Dodatki do zasiłków rodzinnych		315.337,30		315.337,30
Świadczenia opiekuńcze na kwotę:		<u>818.598,72</u>		<u>818.598,72</u>
- zasiłki pielęgnacyjne	107 osób	267.966,72		267.966,72
- świadczenia pielęgnacyjne	26 osób	495.812,00		495.812,00
- specjalny zasiłek opiekuńczy	9 osób	54.820,00		54.820,00
Zasiłek dla opiekuna	1 osoba	3.100,00		3.100,00
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka „Becikowe”	29 osób	29.000,00		29.000,00
Świadczenia rodzicielskie	28 osób	150.818,99		150.818,99
Przeliczenie świadczenia „złotówka za złotówkę”/art.5 ust3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	23 osoby	38.049,04		38.049,04
Świadczenia alimentacyjne	31 osób	216.780,00		216.780,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	27osób	110.381,06		110.381,06
Pozostałe wydatki związane z realizacją w/w zadań		63.857,32		63.857,32
Wspieranie rodziny -rządowy program „Dobry start”	712 dzieci	220.730,00	-	220.730,00
Karta Dużej Rodziny Wydano 231 kart tradycyjnych +61 elektronicznych	29 rodzin	245,87	-	245,87
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	19 osób	23.196,78	-	23.196,78
Ogółem zadania zlecone:		8.891.417,68	-	8.891.417,68

Świadczenia wychowawcze i rodzinne to główne zadania zlecone realizowane w tym dziale, stanowią odpowiedni 70,52 % i 26,73 % ogólnych wydatków.

Zadania własne w dziale Rodzina

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Wsparcie rodzin- asystenta rodziny	6 rodzin, 12 dzieci	20.275,59	20.275,59	-
Zwrot do PCPR części wydatków (50%) za osoby przebywające w niezawodowych rodzinach zastępczych	4 osoby	11,580,88	11,580,88	-
Funkcjonowanie Gminnego Żłobka	30 dzieci	529.654,00	481.054,00	48.600,00
Ogółem zadania własne:		561.510,47	512.910,47	48.600,00

Razem wydatki na zadania własne i zlecone		9.452.928,15	512.910,47	8.940.017,68
--	--	---------------------	-------------------	---------------------

Do zadań własnych realizowanych w dziale Rodzina należały: funkcjonowanie żłobka Gminnego oraz zadania wykonywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej: zatrudnienie asystenta rodziny i dofinansowywanie wydatków za osoby przebywające w rodzinach zastępczych.

Opieka nad dziećmi w wieku od 0 do 3 lat

Na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w Kałuszynie funkcjonuje Gminny Żłobek, który zapewnia opiekę dla 30 dzieci. Dofinansowanie zadań własnych w dziale Rodzina z budżetu Wojewody dotyczyło tylko funkcjonowania Żłobka- stanowiło 9,18 % ogółu wydatków i było o 1,87 % niższe w porównaniu do roku 2019.

Wydatki na realizację zadań własnych i zleconych Gminie w dziale Rodzina w 2020 r. przedstawia poniższe zestawienie

Rodzaj wsparcia	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Ogółem zadania własne:	561.510,47	512.910,47	48.600,00
Ogółem zadania zlecone:	8.891.417,68	-	8.891.417,68
Razem wydatki na zadania własne i zlecone	9.452.928,15	512.910,47	8.940.017,68

Poza wymienionymi działami do obszarów polityki społecznej zaliczane są także zadania realizowane w działach:

1. Ochrona Zdrowia – Zadania realizowane w tym dziale dotyczą przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Koszt realizacji zadań w 2020 roku to kwota 142.365,50 zł z tego 138.532,50 zł przeciwdziałanie alkoholizmowi i 3.833,00 zł przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja zadań została szerzej omówiona przy problematyce Ochrony zdrowia.
2. Edukacyjna opieka wychowawcza obejmuje utrzymanie świetlic szkolnych oraz udzielanie pomocy materialnej dla uczniów– realizacja zadań w tym dziale została przybliżona przy zagadnieniu Oświaty i wychowania. Koszty realizacji zadań sklasyfikowanych w tym dziale w 2020 roku to kwota 100.210,92 zł.

Na realizację zadań w obszarze polityki społecznej w 2020 roku w gminie Kałuszyn została wydatkowana kwota 10.719.345,94 zł.

Rok 2020 był ostatnim rokiem realizacji „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2016-2020”. W tym roku założona została 1 nowa karta dla sprawców przemocy, wcześniejsze procedury zostały zamknięte.

Bezrobocie

Wg danych na koniec 2020 roku liczba osób bezrobotnych w Gminie Kałuszyn wzrosła o 29 osób w stosunku do 2019 r. i wyniosła 144 osoby, w tym 69 kobiet i 75 mężczyzn. Pod względem wieku bezrobotnych 22 osoby były do 25 roku życia, 40 bezrobotnych do 30 roku, 51 osób powyżej 50 lat 35. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 80 i była o 19 osób wyższa niż w roku 2019. Dane o bezrobociu na poziomie

gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównaniem stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Szacunkową stopę bezrobocia rejestrowanego w kraju, województwie, powiecie, i w gminie Kałuszyn w latach 2016-2020 przedstawia poniższe zestawienie:

Szacunkowa stopa bezrobocia w latach 2016 -2020

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Bezrobocie rejestrowane w kraju	%	8,2	6,6	5,8	5,2	6,2
Bezrobocie rejestrowane w województwie	%	7,0	5,6	4,9	4,4	5,2
Bezrobocie rejestrowane w powiecie	%	6,8	5,4	5,2	4,9	6,5
Bezrobocie rejestrowane w gminie	%	6,8	5,4	5,2	4,9	6,5

Źródło: dane PUP

Analizując wskaźniki szacunkowej stopy bezrobocia rejestrowanego w kraju, województwie, powiecie i w gminie Kałuszyn na przestrzeni ostatnich pięciu lat zauważa się znaczne zmniejszenie się skali tego zjawiska w latach 2016-2019 i wzrost w 2020 roku. Gmina od wielu prowadzi aktywizację osób bezrobotnych w dostępnych formach, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i Ośrodkiem Pomocy Społecznej. W 2020 roku formą aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku była organizacja prac społecznie użytecznych dla 7 osób bezrobotnych.

3. Ochrona Zdrowia

Zadania gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców realizowane są przez **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie - Przychodnię Opieki Zdrowotnej**. Przychodnia prowadzi działalność w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, leczenia stomatologicznego, rehabilitacji leczniczej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w zakresie ginekologii. Na potrzeby zakresów wymienionych świadczeń funkcjonują pracownie diagnostyczne, tj. laboratorium , USG, EKG. Zadania realizowane w tym zakresie finansowane są ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia. Poza kontraktem z NFZ funkcjonuje poradnia kardiologiczna. Przychodnia prowadzi działalność w dwóch lokalizacjach: przy ul. Wojska Polskiego 24 i przy ul. Warszawskiej 50 w Kałuszynie.

Strukturę organizacyjną Przychodni tworzą następujące komórki organizacyjne:

- I. Podstawowa Opieka Zdrowotna
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci (chorych);
 - Gabinet profilaktyki zdrowotnej;
 - Gabinet pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej;
 - Gabinet położnej podstawowej opieki zdrowotnej;

- Punkt szczepień;
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci zdrowych;
 - Gabinet diagnostyczno – zabiegowy z punktem pobrań;
 - Gabinet medycyny szkolnej.
- II. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna
- Poradnia Ginekologiczno – Położnicza;
 - Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy Poradni Ginekologiczno – Położniczej;
 - Poradnia Kardiologiczna;
 - -Poradnia Medycyny Pracy;
- III. Stomatologia
- Poradnia Stomatologiczna;
- IV. Rehabilitacja
- Poradnia Rehabilitacyjna;
 - Pracownia Fizjoterapii;
 - Zespół Rehabilitacji Domowej.
- V. Pracownie diagnostyczne
- Gabinet USG;
 - Pracownia EKG.
- VI. Zespół transportu medycznego – świadczenia zdrowotne udzielane w specjalistycznym środku transportu.
- VII. Pozostałe komórki organizacyjne: rejestracja pacjentów – ewidencja i statystyka, komórka ekonomiczno-finansowa i spraw osobowych, konserwator urządzeń technicznych – kierowca, personel pomocniczy- sprzątaczk.

Przychodnia dysponuje ambulansem medycznym Volkswagen Caddy. *Opieka pielęgniarki szkolnej* zapewniona jest dzieciom w każdy dzień nauki w godzinach od 8.00 – 14.00. Od roku szkolnego 2018/2019 został zwiększony wymiar zatrudnienia pielęgniarki szkolnej w Szkole Podstawowej w Kałuszynie. Zwiększenie zatrudnienia finansowane jest z budżetu szkoły.

Ponadto w obszarze ochrony zdrowia w mieście działają trzy apteki.

Przy ul. Wojska Polskiego 20 w Kałuszynie stacjonuje Zespół wyjazdowy Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego, należącej do SP ZOZ „RM MEDITRANS” w Siedlcach. Jest to Zespół Podstawowy W 04-84. - trzyosobowy /dwóch ratowników medycznych i kierowca/.

Realizacja „Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2020 roku”.

W celu rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią w gminie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponadto w Urzędzie Miejskim zatrudniony jest pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2020 roku Komisja działała w oparciu o uchwalany przez Radę Miejską „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” – uchwała Rady miejskiej Nr XIII/115/2020 z dnia 14 lutego 2020 r.. Głównymi celami programu były:

- Dalsza aktywizację instytucji i społeczności gminy, do działań na rzecz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz wspomaganie działań służących rozwiązywaniu tych problemów.

- Pomoc w wychodzeniu uzależnień osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz pomoc członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu.
- Stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnień poprzez rozwijanie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Promowanie zdrowego, wolnego od alkoholu i narkotyków stylu życia.
- Zmniejszenie dostępności do alkoholu i narkotyków poprzez restrykcyjne przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dla osiągnięcia zakładanych celów realizowane były zadania w zakresie:

1. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
 - Gminna Komisja prowadziła w stosunku do 12 osób postępowanie mające na celu podjęcie przez te osoby leczenia odwykowego alkoholowego, skierowano 3 wnioski do Sądu o spowodowanie przymusowego leczenia odwykowego.
 - Sfinansowano pracę psychologa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Domu Kultury w Kałuszynie, który udziela porad indywidualnych i rodzinnych w sytuacji przemocy w rodzinie i uzależnień od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielano rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
 - W pierwszym kwartale 2020 w każdy czwartek odbywały się spotkania AA-dla osób uzależnionych od alkoholu i Al-Anon – dla osób współ-uzależnionych szczególnie dla żon i matek alkoholików.
 - Współpracowano z Sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, parafią oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz trzeźwości.
 - Współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2020 roku prowadzono 1. procedurę „Niebieskiej Karty” W 2020 roku odbyło się 1. posiedzenie tego Zespołu Interdyscyplinarnego i 1. posiedzenie Grupy Roboczej.
3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
 - W ramach zadania dotyczącego edukacji publicznej nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, publikowano w gazetce szkolnej „Tornister” i w „...Kałuszyńskich” artykuły na temat problemów, których powodem jest alkohol i inne uzależnienia.
 - W pierwszym kwartale 2020 r. sfinansowano prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w Szkole Podstawowej. W zajęciach uczestniczyli uczniowie zainteresowani realizowanym programem zajęć. Celem zajęć prowadzonych w świetlicy było szeroko pojęta profilaktyka uzależnień, promocja zdrowego stylu życia oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów adaptacyjnych uczestników zajęć. (w zajęciach uczestniczyło 27 osób). Z powodu pandemii zajęcia zostały odwołane

- Sfinansowano zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie obiektu Zalew Karczunek (nauka pływania, ratownik).
 - Udzielono dotacji na dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z Gminy Kałuszyn:
 - Stowarzyszeniu Inicjatyw Wszelkich "Drzewo Pokoleń" z siedzibą: 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 w kwocie 4.500,00 zł. na realizację zadania pn. „Integracyjny obóz z programem terapeutycznym na Roztoczu”.
 - Uczniowskiemu Ludowemu Klubowi Sportowemu w Kałuszynie z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 w kwocie 4.500,00 zł. na realizację zadania pn. „Organizacja pikniku profilaktycznego oraz obozu sportowo-terapeutycznego dla dzieci i młodzieży” Tatry 2020.
 - Sfinansowano zorganizowanie półkolonii letnich z programem profilaktycznym w Filialnej Szkole Podstawowej Chrościcach dla 50 dzieci.
 - Dofinansowano zorganizowanie dla dzieci „Wakacyjne wtorki z Biblioteką Publiczną w Kałuszynie” przez Bibliotekę Publiczną w Kałuszynie
 - Dofinansowano udział dzieci i młodzieży w Ogólnopolskim Turnieju Cheerleaders. Zadanie zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Inicjatyw Wszelkich "Drzewo Pokoleń".
 - Zakupiono sprzęt sportowy na boisko „ORLIK” w Kałuszynie w celu realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.
 - Dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne: plakaty, ulotki i broszury dla klientów punktu oraz instytucji i organizacji współpracujących z punktem.
 - Zakupiono cztery komputery na potrzeby Urzędu Miejskiego w Kałuszynie w związku z koniecznością zorganizowania pracy zdalnej spowodowanej pandemią.
 - Zakupiono środki do dezynfekcji rąk i powierzchni do Przedszkola w Kałuszynie, Szkoły Podstawowej i Punktu Konsultacyjnego GKRPA.
4. W ramach zadania „Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych”.
- Odbyło się 5 posiedzeń GKRPA w Kałuszynie.
 - W ramach realizacji GPPiRPAoPN finansowano pracę pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
 - Dofinansowano zorganizowanie pacjentom Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Rudce Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych (pacjentami są często osoby z wywiadem choroby alkoholowej zamieszkujące na terenie naszej gminy).
 - Dofinansowano zakup sprzętu nagłaśniającego i oświetleniowego do świetlicy w Groszkach gdzie dzieci, młodzież i dorośli organizują liczne przedsięwzięcia kulturalne, które służą profilaktyce alkoholowej.
5. Podejmowano interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy
- Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych zostali pouczeni o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim oraz o obowiązku przestrzegania zakazu spożywania alkoholu w okolicy sklepu.
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła kontrolę punktu sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na realizację zadań Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2020 roku wydatkowano kwotę 142.365,50 zł . co stanowi 98,23 % planowanych wydatków .

4. Kultura

Zadania gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane są przez samorządowe instytucje kultury: Dom Kultury w Kałuszynie i Bibliotekę Publiczną w Kałuszynie oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami organizacyjnymi gminy i parafią.

Pandemia COVID-19 zakłóciła realizację zadań statutowych instytucji kultury w 2020 r Konieczne było wypracowanie metod pracy w nowej ograniczonej przez obostrzenia rzeczywistości, znalezienie recepty na wirusowy lockdown.

Dom Kultury prowadzi działalność kulturalno-artystyczną skierowaną do różnych grup wiekowych, zaspokajając istotne potrzeby kulturalno-społeczne mieszkańców. Przy DK działa Zespół Międzypokoleniowy Razem, Uniwersytet III Wieku.

Do zajęć stałych organizowanych w Domu Kultury należą: nauka gry na keyboardze, rytmika dla dzieci zajęcia w ramach Kreatywnego Uniwersytetu Dziecięcego, zajęcia dla słuchaczy UTW, projekcje filmów w Kinie za Rogiem. Odbywają się tutaj próby: Zespołu emeryckiego „Złota Jesień”, Zespołu Międzypokoleniowego Razem, zespołów „Weterani Big bitu”, „Maki Chłopaki”, spotkania integracyjne, warsztaty tematyczne Uniwersytetu III Wieku i Koła Emerytów w Kałuszynie oraz spotkania okolicznościowe. Podczas ferii zimowych i wakacji DK organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży.

Ponadto do wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Dom Kultury bądź we współpracy należą: okolicznościowe koncerty muzyczne , spektakle teatralne dla dzieci i dorosłych, wystawy, programy artystyczne z okazji świąt patriotycznych, organizacja koncertów letnich w Parku Miejskim, festynu dożynki gminno-parafialne. Przy organizacji wydarzeń kulturalnych dom kultury współpracuje z organizacjami działającymi w obszarze kultury, placówkami oświatowymi. Poza zajęciami stałymi, które mogły się odbywać z zachowaniem zasad bezpieczeństwa Dom Kultury w roku sprawozdawczym udostępniał mieszkańcom w formie online liczne wydarzenia sprzed lat, zdjęcia, wystawy, warsztaty, które cieszyły się zainteresowaniem. W roku 2020 z Domem Kultury nawiązało współpracę Stowarzyszenie Orkiestra Dęta im. Jana Pawła II w Kałuszynie. Orkiestra korzysta nieodpłatnie z sali koncertowej celem nauki gry na instrumentach. Orkiestra wykonała koncert Bożonarodzeniowy, nagrany w Domu Kultury, który można było oglądać w formule online.

Biblioteka Publiczna jest instytucją powołaną do zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn oraz upowszechniania wiedzy, gromadzenia i opracowywania materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu, udostępniania zbiorów bibliotecznych, prowadzenia działalności informacyjno-bibliograficznej, popularyzacji książek i czytelnictwa. Placówka niezmiennie służy mieszkańcom miasta i gminy Kałuszyn realizując wiele ciekawych inicjatyw, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną. Podczas realizacji zadań Biblioteka współpracuje z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, świetlicami wiejskimi oraz z samorządem.

Realizując główne zadania wskazane w Ustawie o Bibliotekach Biblioteka Publiczna w Kałuszynie gromadzi zbiory zgodnie z wewnętrzną polityką zakupów. Ogólny stan księgozbioru na koniec roku 2020 roku wynosił 23 968 woluminów. Biblioteka gromadzi również multimedia, których posiada 410 jednostek inwentarzowych (są to audiobooki, filmy i programy komputerowe). Wartość zbiorów wynosi: 417.573,80 zł. Wszystkie zbiory, które wpływają do Biblioteki podlegają pełnemu opracowaniu, są skatalogowane w 100% w bazie komputerowej. Na bieżąco aktualizowany jest katalog online. W 2020 r. w centralnej bazie danych zarejestrowanych zostało 899 użytkowników, w tym: 868 czytelników, wypożyczono na zewnątrz 11.717 woluminów, 308 czasopism nieoprawnych oraz 58 zbiorów specjalnych. Na miejscu w czytelni udostępniono prezencyjnie: 464 woluminy i 144 czasopisma. Z Czytelni Internetowej skorzystało 122 osoby. W grudniu 2019 roku Biblioteka przystąpiła do Legimi – Mazowieckiego konsorcjum przy Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Wykupiono całoroczny abonament dla 5 kodów dostępu do platformy ebooków, łącznie wydatkowano 552,41 zł. Czytelnicy korzystając z kodów przeczytali one-line 215 e-booków. Placówka zapewnia bezpłatny dostęp do Internetu i Wi-Fi.

Do 12 marca 2020r. praca odbywała się w systemie dwuzmianowym – 56 godzin tygodniowo.

W okresie od 12 marca do 3 maja 2020 roku Biblioteka była zamknięta dla użytkowników stosownie do wytycznych rządu i rekomendacji Biblioteki Narodowej. Praca w tym okresie odbywała się rotacyjnie, w sposób zdalny i stacjonarny. W porozumieniu z Organizatorem i po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mińsku Mazowieckim od 4 maja nastąpiło wznowienie działalności Biblioteki w reżimie sanitarnym. Przez cały okres pandemii w 2020r. w Wypożyczalni Ogólnej i Oddziale dla dzieci nie było wolnego dostępu do półek, wycofano z udostępniania na miejscu zbiory Czytelni Ogólnej i Czytelni Prasy. Czytelnia Internetowa była niedostępna dla użytkowników. W celu zminimalizowania ryzyka zakażenia COVID wprowadzono elektroniczne formy kontaktu z czytelnikiem. Zamawianie materiałów bibliotecznych, umawianie terminów ich wypożyczeń/zwrotów odbywało się przez telefon, mail, formularz zapytań do bibliotekarza oraz Messenger. Zwiększono limit wypożyczeń i wydłużono terminy zwrotu. Wprowadzono możliwość zapisu online do biblioteki za pomocą poczty elektronicznej. Od dnia 09 do 29 listopada rząd wprowadził kolejne ograniczenia polegające na zakazie udostępniania zbiorów. W Bibliotece rozpoczęto wypożyczanie bezkontaktowe.

Biblioteka prowadzi stronę internetową i fanpage na portalu społecznościowym Facebook oraz kanał na Yuotube. W okresie pandemii większość działań przeniosła się do świata wirtualnego. Dlatego też nastąpiła intensyfikacja działań w Internecie. Zamieszczano linki do: źródeł informacji bibliograficznej, do bazy Cyfrowa Biblioteka POLONA, i innych bibliotek cyfrowych.

Biblioteka redaguje, składa oraz kolportuje „...Kałuszyńskie” - informator samorządu Gminy Kałuszyn. Z powodu pandemii informator wydawany był jako kwartalnik.

Biblioteka Publiczna w Kałuszynie corocznie bierze udział w ogólnopolskich akcjach oraz organizuje liczne imprezy kulturalne o zasięgu lokalnym. W zależności od sytuacji epidemiologicznej i nałożonych obostrzeń działania były prowadzone w sposób tradycyjny, hybrydowy oraz wirtualny.

Tradycyjną formę miały: przedsięwzięcia o charakterze ogólnopolskim - Orszak Trzech Króli, Kiermasz Książki Dziecięcej podczas 28. Finału WOŚP, projekt bookstartowy – "Mała książka – wielki człowiek", akcja „Kinder podzieli się książką”, Narodowe Czytanie, Dzień Bezpiecznego Internetu. Jak również lokalne warsztaty: historyczno-genealogiczne: „Kałuszyńskie spotkania z historią” i kreatywne „Twórcze Lejdis”, konkurs czytelniczy „Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2020. Przy Bibliotece działa „Klub Książkowych Motyli”. Placówka organizuje od kilku lat dla dzieci: „Ferie w Bibliotece” i „Lato w mieście”.

Realizowany wspólnie z Szkołą Podstawową projekt literacko-plastyczny „Literackie podróże te małe i te duże” przebiegał w sposób hybrydowy.

Wirtualny charakter miały: XVII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, XIX Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, Ogólnopolska Noc Bibliotek, I wirtualny rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”, konkursy dla czytelników: np. „Ja i mój Mikołaj”, „Wirtualna parada postaci bajkowych”, prezentacje literackie i wystawy książek.

Biblioteka zajmuje się zbieraniem materiałów, składem i przekazywaniem do druku oraz kolportażem miesięcznika „...Kałuszyńskie Informator Samorządu Gminy Kałuszyn”. Należy podkreślić, że również gminne placówki oświatowe współdziałają przy organizacji szeregu imprez i przedsięwzięć kulturalnych. Występy artystyczne indywidualne uczniów oraz Zespołów Kasianiecka, Fleciki uświetniają uroczystości patriotyczne, okazjonalne, związane z podtrzymywaniem tradycji i zwyczajów. Na realizację zadań w obszarze kultura i dziedzictwo narodowe w 2020 roku została wydatkowana kwota 1.377.549,94 zł. W formie dotacji zostały przekazane środki do instytucji kultury na realizację zadań statutowych: dla Domu Kultury w wysokości 439.990,19 zł i Biblioteki w wysokości 439.305,53 zł. Ponadto realizowane były zadania inwestycyjne: przebudowa świetlic wiejskich w Garczynie Dużym i Patoku, termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Milewie, dokończenie instalacji grzewczej w świetlicy w Nowych Groszkach /prace kontynuowane z 2019 r/ - na kwotę 452.254,61. W ramach bieżącej działalności przy wsparciu funduszu sołectkiego realizowane było doposażenie świetlic wiejskich, zakup materiałów i usług w Wąsach, Falbogach i Sinołęce.

5.Sport i rekreacja

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jak również osoby dorosłe. W związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 działania sportowo-rekreacyjne w 2020 roku odbywały się z dostosowaniem do wymogów sanitarnych. Zajęcia grupowe prowadzone były przez kluby sportowe działające na terenie miasta .

W gminie Kałuszyn w 2020 roku funkcjonowały następujące kluby sportowe:

- Stowarzyszenie Klub Sportowy VICTORIA w Kałuszynie,
 - Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie,
- Zajęcia treningowe oraz zorganizowane zawody realizowane były w oparciu o posiadaną przez gminę bazę sportową:

➤ boisko sportowe przy ul.1 Maja w Kałuszynie

- kompleks boisk o sztucznej nawierzchni na terenie przyszkolnym przy ul. Pocztowej w Kałuszynie:
 - boisko do piłki nożnej ORLIK,
 - boisko do siatkówki i koszykówki,
 - kort tenisowy,
 - boisko wielofunkcyjne z możliwością gry w piłkę nożną, siatkową, koszykową oraz tenisa ziemnego z bieżnią lekkoatletyczną,

- dwie hale sportowe w budynku szkoły w Kałuszynie ,

Do dyspozycji mieszkańców była również dobrze przygotowana baza rekreacyjna:

- na obiekcie zalew Karczunek:
 - kąpielisko,
 - pomost dla dzieci ,
 - plaża,
 - boisko do siatkówki plażowej,
 - miejsca do grillowania,
 - plac zabaw dla dzieci,
 - ścieżka rowerowa,
 - siłownia zewnętrzna,
- plac zabaw w parku miejskim,
- place zabaw przy Gminnym Żłobku i przy Przedszkolu w Kałuszynie

Na terenie wiejskim gminy do dyspozycji mieszkańców były:

- place zabaw dla dzieci w sołectwach Gołębiówka, Nowe Groszki, Patok, Leonów, Przytoka, Sinołęka, Wąsy, Chrościce / -na terenie przyszkolnym/, siłownie zewnętrzne i place zabaw w miejscowościach Ryczówek, Mroczi i Wityi utworzone w roku sprawozdawczym w Milewie i |Olszewicach.
- boiska do piłki nożnej przy szkole w Chrościcach, w miejscowości Wąsy oraz na terenie OSP Zimnowoda,
- stoły do tenisa stołowego, stoły bilardowe w remizo-świetlicach w Falbogach, Wąsach, Sinołęce, Zimnowodzie.

Do przedsięwzięć z zakresu kultury fizycznej i sportu realizowanych we współpracy z organizacjami w roku sprawozdawczym należały w szczególności:

Do zadań publicznych, które w 2020r. były realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami należy zaliczyć:

I. W obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu realizacja zadań prowadzona była we współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym działającym przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie oraz Klubem Sportowym Victoria. ULKS prowadził zajęcia sportowe i udział w rozgrywkach w piłce nożnej dzieci roczników 2011-2014, pikniki sportowe, obóz sportowo-terapeutyczny wyjazdowy w górach oraz zajęcia z siatkówki dla dorosłych.

Klub Sportowy Victoria obejmował swoim działaniem zarówno młodzież jak i dorosłych. Do przedsięwzięć organizacjami w roku sprawozdawczym należały w szczególności:

zajęcia i rozgrywki z piłki nożnej dzieci i młodzieży roczników 2010-2002 oraz dorosłych, zajęcia z kick-boxingu dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, zajęcia z badmintonu, rozgrywki tenisa ziemnego.

Stowarzyszenie Inicjatyw wszelkich „Drzewo pokoleń” w ramach realizacji zadania pn. „Eksplozja barw. Sportowe soboty dla dzieci i młodzieży” organizowało cykl spotkań sportowych wśród uczniów Szkoły Podstawowej w różnej formie i w kategoriach wiekowych i dyscyplinach sportowych. Ta forma aktywności zaspokajająca potrzebę rozwijania umiejętności sportowych, wypełniona treściami programowymi z zakresu sportu rekreacji, zabawy oraz kulturalnej rozrywki cieszy się zainteresowaniem uczniów od kilku już lat.

Zadania realizowane przez w/w organizację stworzyły dzieciom i młodzieży oferty spędzania wolnego czasu poprzez o działalności szkoleniową i rozgrywki. Promują zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.

Samorząd Gminy poza bieżącym utrzymaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w 2020 roku podejmował działania celem ulepszenia istniejącej infrastruktury i tworzenia nowej przestrzeni do aktywności ruchowej, korzystając przy tym z zewnętrznych możliwości finansowania.

Nad zalewem „Karczunek” w Kałuszynie utworzono Otwartą Strefę Aktywności, w ramach której urządzono siłownię zewnętrzną, wykonano plac zabaw dla najmłodszych oraz strefę relaksu dla młodzieży i dorosłych. Zadanie było dofinansowane środkami z Funduszu Kultury Fizycznej i Sportu w wysokości 50.000,00 zł, całkowity koszt to kwota 86.957,08 zł.

Wykonano zadania trybun na stadionie piłkarskim w Kałuszynie. wydatkowano Zadanie było współfinansowane dotacją z budżetu Województwa

Mazowieckiego dotacją w wysokości 100.000,00 zł, całkowity koszt realizacji zadania to kwota 133.404,45 zł.

Została opracowana dokumentacja projektowo-kosztorysowej na budowę hali sportowej w Kałuszynie. Wartość wykonanych prac to kwota 75.952,50 zł.

Na terenie wiejskim w 2 sołectwach utworzona została przestrzeń do aktywności fizycznej mieszkańców z dofinansowaniem Samorządu Województwa Mazowieckiego w wysokości 10.000 zł do każdego zadania w ramach z Mazowieckiego Instrument Aktywizacji Sołectw /MIAS/: utworzono siłownie zewnętrzne i place zabaw w miejscowościach Milew i Olszewice.

Ponadto został utworzony plac zabaw na terenie OSP w Wąsach, zadanie zostało zrealizowane z dofinansowaniem dotacją w wysokości 24.600,00 zł, uzyskanym w Konkursie „WzMOcniij swoje otoczenie” organizowanego przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne.

Ogółem wydatki na kulturę fizyczną zostały poniesione w wysokości 629.306,39 zł, tj. 94,84 % planowanych, w tym: wydatki bieżące – 332.992,36 tj. 98,52 % planowanych, wydatki inwestycyjne – 296.314,03 zł, tj. 91,01 % planowanych.

6. Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo osób i mienia na terenie Gminy Kałuszyn zapewnia Posterunek Policji w Kałuszynie z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 20. Jednostka podlega Komisarjatowi Policji w Mrozach, jej praca skoordynowana jest z działaniem Komisariatu Policji w Mrozach.

Na podstawie danych przekazanych przez Posterunek Policji w Kałuszynie w 2020 roku w gminie Kałuszyn odnotowano 40 przestępstw, z tego stwierdzono 12 przestępstw o charakterze kryminalnym.

Ilość zaistniałych zdarzeń w roku sprawozdawczym i roku poprzedzającym 2019 obrazuje poniższe zestawienie sporządzone na podstawie informacji przekazanej przez Posterunek Policji w Kałuszynie:

Lp	Rodzaj zdarzenia	2019 rok	2020 rok
1	Przestępstwa o charakterze kryminalnym	14	12
	kradzieże	8	8
	kradzieże z włamaniem do mieszkania	1	2
	kradzieże z włamaniem do innych obiektów / pl. Handlowe	2	1
	kradzieże z włamaniem do pojazdu	1	1
	uszkodzenia mienia	1	0
2	<i>Pozostałe zdarzenia</i>	30	22
	nietrzeźwi kierujący pojazdem	12	5
	wypadki drogowe	6	14
	przestępstwa narkotykowe	7	1
	Samobójstwa	1	0
	uszkodzenia ciała	4	2

Wykrywalność przestępstw ogółem i kryminalnych w 2020 r. wynosiła 77,14 %, w 2019 r. - 85,37 %.

W 2020 r. stwierdzono więcej zdarzeń drogowych w porównaniu z 2019 r.: W minionym roku odnotowano 14 wypadków drogowych, natomiast w 2019 r. - 6. Kolidacji drogowych było mniej w 2020 r. w porównaniu do roku 2019: w 2020 r. – 75 kolidacji drogowych, w 2019 r. – 90 kolidacji.

W 2020 roku funkcjonariusze Posterunku Policji w Kałuszynie i Komisariatu Policji w Mrozach przeprowadzili w 2020 r znacznie więcej interwencji niż w 2019 roku. Ilość interwencji obrazuje poniższe zestawienie.

Rodzaj działania	2019	2020
Interwencje ogółem	412	553
interwencji w miejscach publicznych oraz w miejscach zamieszkania	245	346

W celu poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Kałuszyn oprócz wzmocnienia służb przez Zespół Patrolowo- Interwencyjny z Komisariatu Policji w Mrozach w rejonach najbardziej zagrożonych przestępstwami i wybrykami chuligańskimi w 2020 roku były kierowane służby pionów kryminalnych Komisariatu Policji w Mrozach i Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim oraz Wydział Ruchu Drogowego KPP Mińsk Mazowiecki. Prowadzone były spotkania środowiskowe

z mieszkańcami oraz młodzieżą szkolną, na których omawiano sposoby postępowania w przypadkach ujawniania przestępstw i zapobiegania zjawiskom kryminogennym. Omawiano sposoby zabezpieczenia mienia środkami technicznymi, przekazywano informacje o sposobach kontaktowania się z Posterunkiem Policji w Kałuszynie, Komisariatem Policji w Mrozach i dzielnicowym danego terenu. W 2020 roku Gmina Kałuszyn przekazała 10.000 zł na wsparcie Policji celem zakupu radiowozu.

W zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz likwidacji innych miejscowych zagrożeń spowodowanych awariami urządzeń technicznych, kolizjami i wypadkami na drogach, gwałtownymi załamaniem pogody biorą udział jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta i gminy: z Kałuszyna, Olszewic, Sinołęki, Falbogów, Gołębiówki, Zimnowody, Wąsów i Nowych Groszk. Na terenie miasta i gminy Kałuszyn w 2020 roku odnotowano 117 zdarzeń, tj. wzrost o 25 % w porównaniu do roku 2019. w tym pożarów 32 - o 18,5 % więcej niż w 2019 roku.

Odnotowane zdarzenia wg statystyki PSP dotyczyły:

- 32 pożarów, w tym upraw rolnych 17, budynki mieszkalne 8, magazynowe – 1, użyteczności publicznej -1, lasy -1, inne obiekty – 2, środki transportu – 2;
- 76 miejscowych zagrożeń, w tym 22 dotyczyły środków transportu, 8 obiektów mieszkalnych, 4 obiektów użyteczności publicznej, 2 upraw w rolnictwie, 40 innych.
- 9 wezwań to alarmy fałszywe, w 2019 roku było 4/.

Wśród przyczyn pożarów najczęstszymi przyczynami były zarówno w powiecie jak i w gminie podpalenia umyślne-16, nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych -3, nieostrożność osób dorosłych - 4 przyczyny pożarów.

W miejscowych zagrożeniach najczęstszymi przyczynami były: niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu – 21, huragan i silne wiatry -16, nietypowe zachowanie się zwierząt , owadów stwarzających zagrożenie -11, gwałtowne opady atmosferyczne - inne przyczyny -16.

Do wszystkich zdarzeń były dysponowane jednostki OSP. Najwięcej wyjazdów do akcji /pożary i MZ/ w 2020 roku ma na swoim koncie OSP Kałuszyn, jednostka włączona do KSRG OSP – 97, w tym do pożarów 27 wyjazdów, do MZ -62 wyjazdy i 8 wyjazdów na alarmy fałszywe. OSP Kałuszyn zajęła 5 miejsce w powiecie mińskim pod względem udziału w akcjach po jednostkach OSP Sulejówek, Długa Kościelna, Dębe Wielkie i Żaków. Pozostałe jednostki z terenu gminy brały udział w akcjach następująco: Sinołęka – 34, Gołębiówka -13, Olszewice -5, Wąsy – 3, Zimnowoda -3, Falbogi -1.

W ćwiczeniach organizowanych przez PSP uczestniczyły: OSP Kałuszyn – 2, OSP Olszewice -1, OSP Sinołęka - 1.

Wydatki na ochotnicze straże pożarne w 2020 roku zostały wykonane w kwocie 472.165,24 zł, w tym majątkowe w kwocie 120.000 zł związane z zakupem samochodu ratowniczo-gaśniczego z przeznaczeniem dla OSP Olszewice.

V. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn

Do c h o d y

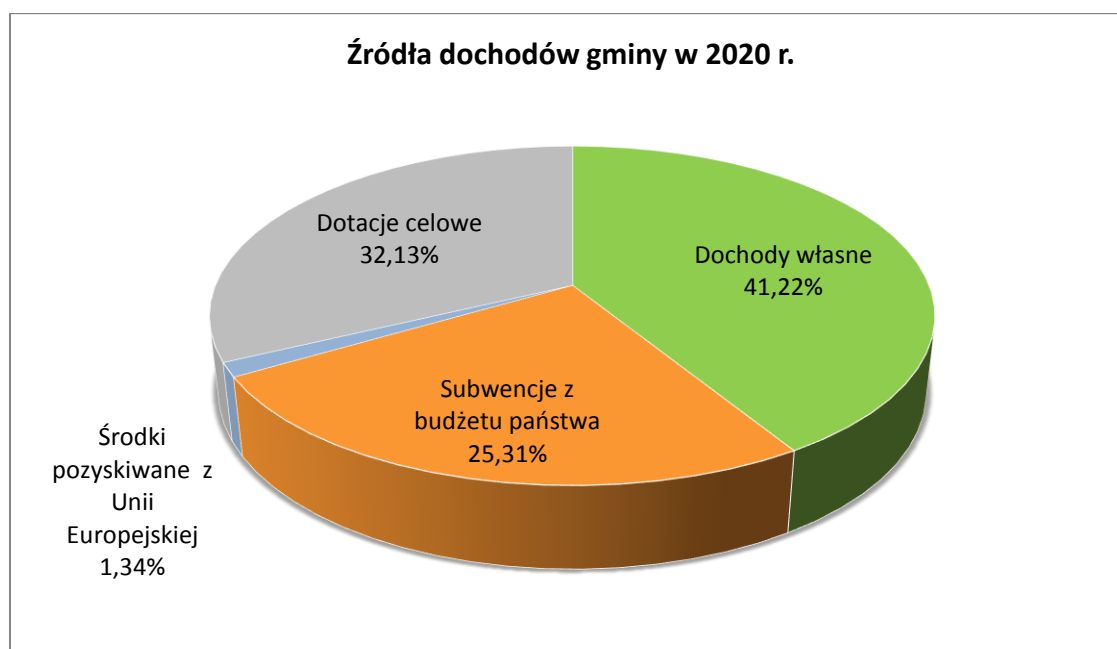
Budżet na 2020 rok przyjęty został uchwałą nr XII/97/2029 Rady Miejskiej W Kałuszynie z dnia 30 grudnia 2019 r. W ciągu roku wprowadzane były zmiany w budżecie uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Kałuszyna. Budżet Gminy Kałuszyn za 2020 r. wykonany został po stronie dochodów w wysokości 31.904.858,79 zł na plan 32.307.208,63 zł, co stanowi 98,75 % planu , planowane wydatki w kwocie 30.957.867,63 zł zrealizowane zostały w kwocie 29.172.172,22 zł, co stanowi 94,23 % planu.

Strukturę planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Kałuszyn w 2020 r. przedstawia poniższe zestawienie

Źródła dochodów	Plan		Wykonanie	
	Dochody w zł	% udział w budżecie	Dochody w zł	% udział w budżecie
Dochody własne	12.831.262,86	39,72	13.152.236,35	41,22
Subwencje z budżetu państwa	8.074.989,00	24,99	8.074.989,00	25,31
Dotacje celowe	10.861.370,77	33,62	10.250.229,19	32,13
Środki pozyskiwane z Unii Europejskiej	539.586,00	1,67	427.404,25	1,34
Dochody ogółem	32.307.208,63	100,00	31.904.858,79	100,00

W 2020 roku największe źródło planowanych i wykonanych dochodów gminy stanowiły dochody własne -planowane 39,72 %, wykonane 41,22 %, w dalszej kolejności dotacje celowe i subwencje z budżetu państwa.

Źródła dochodów gminy w 2020 roku obrazuje poniższy wykres:

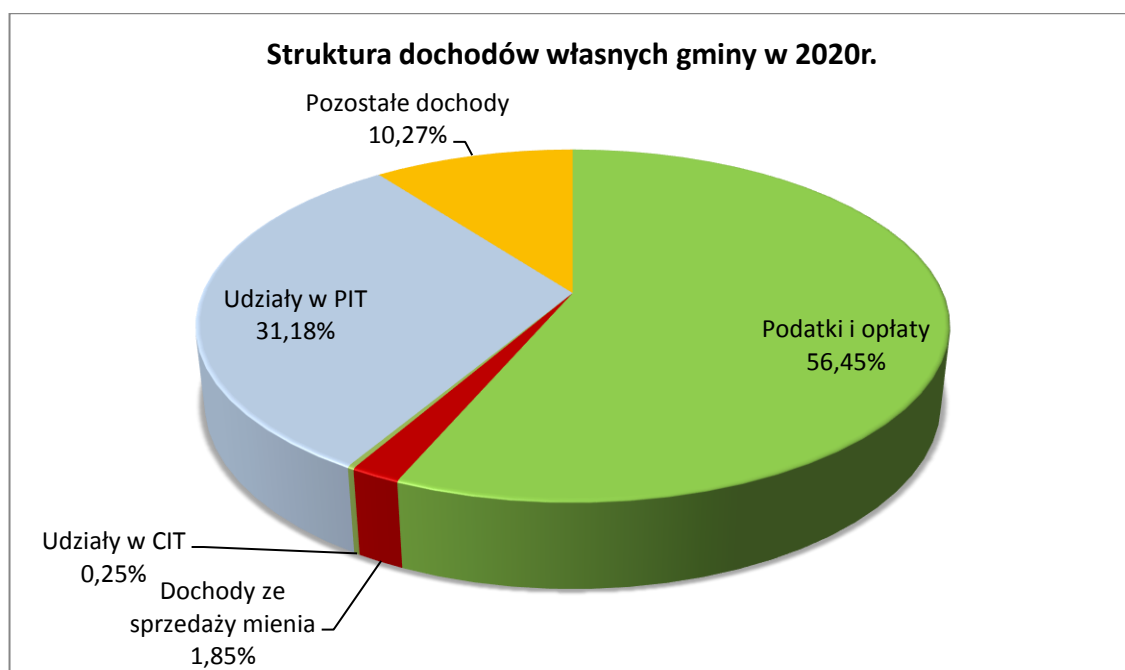

Strukturę wykonanych dochodów własnych Gminy Kałuszyn wg głównych źródeł w latach 2019-2020 oraz dynamikę wzrostu obrazuje poniższa tabela.

Źródła dochodów własnych	2019 r.	2020 r.	Dynamika wzrostu w %
	Dochody wykonane w zł	Dochody wykonane w zł	
Podatki i opłaty, w tym:	6.548.098,35	7423980,57	113,38
- Podatek od nieruchomości	4.068.894,92	4.628.075,20	113,74
- Podatek od środków transportowych	368.375,72	387.419,83	100,27
- Podatek rolny	263.801,09	271.611,90	102,97
- Podatek leśny	85.154,92	84.651,95	99,41
Dochody ze sprzedaży mienia	249.202,00	243.489,40	97,71
Udziały w PIT	4.283.284,00	4.101.197,00	95,75
Udziały w CIT	35.693,93	32.679,29	91,55
Pozostałe dochody	1.128.585,26	1.350.890,09	119,70
Dochody własne ogółem	12.244.863,54	13 152.236,35	107,41

Wykonane dochody własne gminy w 2020 r. były wyższe o 7,41 %, tj. ok. 907 tys. zł w porównaniu do roku ubiegłego. Najwyższy wzrost nastąpił w pozostałych dochodach - 19,70 % / z tytułu zwrotu podatku VAT od inwestycji wod. kan. za 2019 r/ oraz z tytułu podatku od nieruchomości – 13,74 %. Odnotowano spadek w dochodach z tytułu udziałów w PIT o 4,25 % i w udziałach CIT – 8,45 %. Również dochody ze sprzedaży mienia były niższe o 2,29 %.

Strukturę dochodów własnych Gminy Kałuszyn w 2020 roku obrazuje poniższy wykres

Wydatki

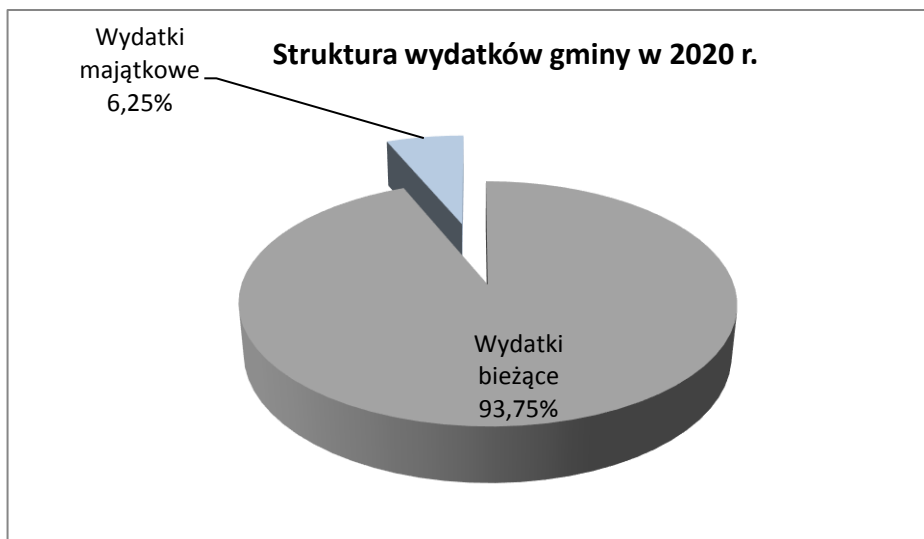
Gmina ponosiła wydatki związane z realizacją bieżących zadań ustawowych, zadań zleconych gminie ustawami oraz wydatki na realizację zadań inwestycyjnych.

Strukturę planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Kałuszyn w 2020 r. przedstawia poniższe zestawienie

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków	Wykonanie wydatków	% wykonania planu	% udział Wykonania wydatków bieżących
1	Wydatki bieżące na zadania własne,	18.917.842,30	17.899.474,32	94,62	65,45
2	Wydatki bieżące na zadania zlecone	9.320.569,99	9.308.059,72	99,87	34,03
3	Wydatki bieżące na podstawie porozumień między jednostkami samorządowymi	-	-	-	-
4	Wydatki bieżące finansowane ze środków z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	146.034,00	142.365,50	97,49	0,52
	Razem wydatki bieżące	28.884.446,29	27.349.899,54	96,36	100,00
	Wydatki inwestycyjne	2.573.421,34	1.822.272,68	70,81	
	Wydatki ogółem	30.957.867,63	29.172.172,22	94,23	

Wydatki gminy na realizację zadań własnych w 2020 roku stanowiły 65,45 % wydatków bieżących, na realizację zadań zleconych 34,03 % wydatków bieżących, wydatki na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, które są finansowane z dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowiły 0,52 % wydatków bieżących. Wydatki bieżące stanowiły 93,75 %, a majątkowe 6,25 % ogółu wydatków budżetu Gminy Kałuszyn.

Strukturę wydatków Gminy Kałuszyn w 2020 roku obrazuje poniższy wykres

Strukturę wykonanych wydatków Gminy Kałuszyn wg układu klasyfikacji budżetowej w latach 2019 - 2020 oraz dynamikę /zmiany 2020 r w stosunku do 2019 roku/ obrazuje poniższa tabela.

Struktura wydatków budżetu Gminy w latach 2019-2020 wg układu klasyfikacyjnego

Dział	Klasyfikacji budżetowej	Wydatki ogółem w zł;	Wydatki ogółem w zł;	Dynamika wzrostu	% udział
		2019 rok	2020 rok	2020/2019	2020 r.
801	Oświata i wychowanie	9145715,46	8954225,90	97,91	30,69
852	Pomoc Społeczna	3181136,53	1023841,37	32,18	3,51
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	92615,34	100210,92	108,2	0,34
855	Rodzina	8732944,56	9452928,15	108,24	32,40
851	Ochrona zdrowia	895013,14	251572,72	28,11	0,86
750	Administracja Publiczna	2649318,98	2386951,27	90,1	8,18
600	Transport i łączność	1377515,07	622490,95	45,19	2,13
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3288065,89	2889239,90	87,87	9,90
700	Gospodarka mieszkaniowa	53348,78	37207,14	69,74	0,13
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	1141928,11	1377549,94	120,63	4,72
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	536217,53	543362,24	101,33	1,86
757	Obsługa długu	333495,91	296472,49	88,9	1,01

	publicznego				
010	Rolnictwo i łowiectwo	565463,17	240470,37	42,53	0,82
926	Kultura fizyczna i sport	487106,86	629306,39	129,19	2,16
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	51991,97	53293,00	102,5	0,18
710	Działalność usługowa	93900,76	58550,98	62,35	0,20
400	Wytwórczość i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	212782,23	254498,49	119,61	0,87
758	Różne rozliczenia	0,00	0,00	-	-
Ogółem wydatki		32.838.560,29	29172172,22	88,84	100,00

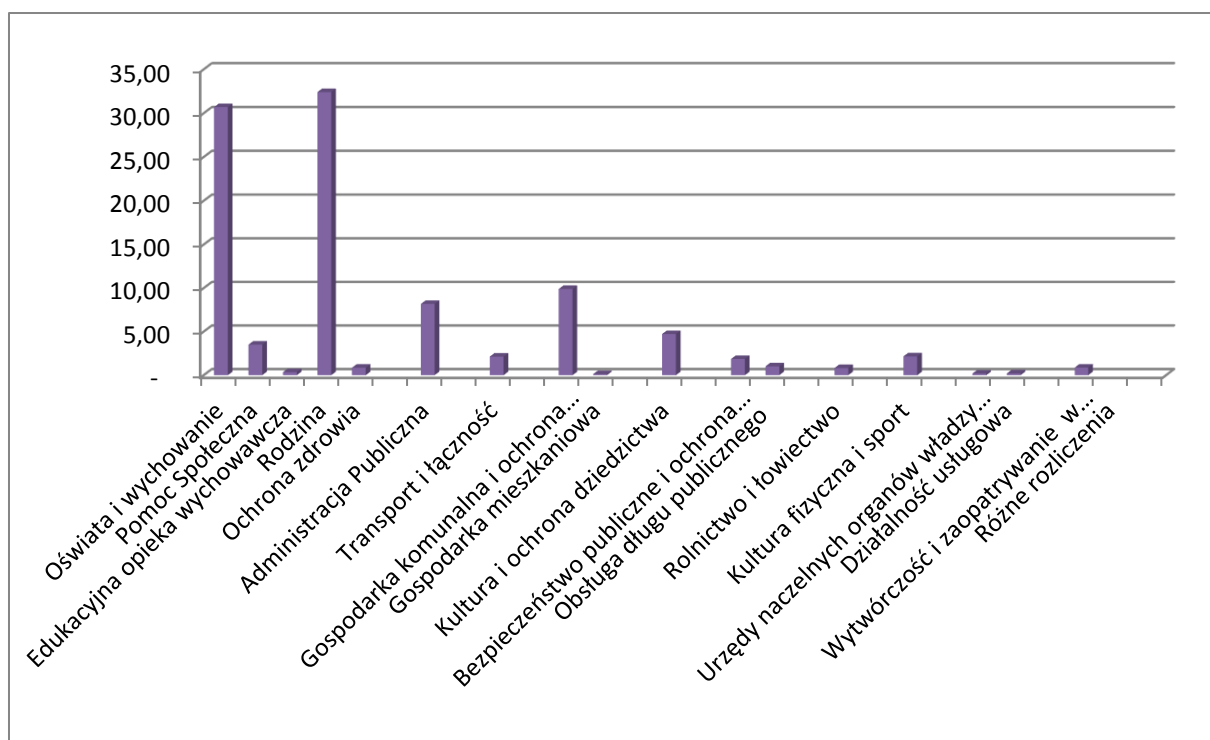
W 2020 roku nastąpiło zmniejszenie o 11,16 % zrealizowanych wydatków budżetu gminy w porównaniu do 2019 roku. W 2019 roku zostały zrealizowane i zakończone zadania inwestycyjne związane z przebudową budynku przy ul. Wojska Polskiego i nadaniu nowych funkcji, budowa PSZOK, inwestycje drogowe, co miało wpływ na wysokość wydatków.

W 2020 roku największy wzrost kwotowy i procentowy wydatków występuje w następujących działach:

- w dziale wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, gdzie sklasyfikowane zostały wydatki związane z dofinansowaniem do ceny 1m³ wody i ścieków dla odbiorców indywidualnych ;
- w kolejnych działach wzrost wydatków wynikał z realizacji zadań inwestycyjnych: w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa sklasyfikowane zostały wydatki związane z przebudową świetlic wiejskich w Garczynie Dużym i Patoku oraz termomodernizacją budynku świetlicy w Milewie, , wykonaniem instalacji grzewczej w budynku świetlicy w Nowych Groszkach. W dziale Kultura fizyczna i sport sklasyfikowano zadania pn. „Utworzenie Otwartej Strefy Aktywności nad zalewem Karczunek w Kałuszynie”, opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę hali sportowej w Kałuszynie, wykonanie zadaszenia trybun na stadionie piłkarskim przy ul. 1 Maja w Kałuszynie.

Wydatki budżetu Gminy w 2020 roku wg działów klasyfikacji budżetowej obrazuje poniższy wykres:

Wydatki gminy w 2020 roku wg. działów klasyfikacji budżetowe

2.Realizacja zadań inwestycyjnych

Wysokość wydatków majątkowych w 2020 roku wyniosła 1.822.272,68 zł i była niższa o 29,19 % od planowanych na kwotę 2.573.421,34 zł

Zadania inwestycyjne realizowane przez Gminę Kałuszyn w 2020 roku wraz z poniesionymi nakładami przedstawia poniższe zestawienie:

Lp	Nazwa zadania /przedsięwzięcia/ inwestycyjnego	Całkowite koszty realizacji zadania	Nakłady poniesione w 2019 roku	Opis zadania, uwagi o wykonaniu itp.
1	Budowa nakładki bitumicznej na ul. Wyzwolenia w Kałuszynie- II etap	100.000,00	99.995,97	Wykonano nakładkę bitumiczną na odcinku od. ul. Ogrodowej do Wojska Pol. dł. 115mb
2	Przebudowa drogi gminnej zapewniającej dojazd do pól we wsi Żebrówka	286.55,00	286.319,69	W ramach przebudowy położono nakładkę bitumiczną na długości 885 mb i szer. 4,5 m drog gminnej
3	Wykonanie dokumentacji projektowej drogi gminnej we wsi Ryczołek	76.000,00	26.475,75	Rozpoczęto prace projektowe, których zakończenie planowane jest w 2021 r.
4	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na remont ul. Polnej w Kałuszynie	8.100,00	8.000,00	Rozpoczęto prace projektowe,
5	Wykonanie dokumentacji	4.100,00		Rozpoczęto prace projektowe,

	projektowo-kosztorysowej na remont ul. Pocztovej w Kałuszynie		4.100,00	
6	Opracowanie dokumentacji na ul. Robotniczą w Kałuszynie	15.000,00	14.760,00	Zakończenie prac projektowych, rozpoczętych w 2019 r. nakłady - 55 844,00 zł
7	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ul. Ogrodowej na odcinku od ul. Podleśnej do ul. Jutrzenki w Kałuszynie	113.000,00	35.896,32	Rozpoczęto prace projektowe, zakończenie planowane w 2021 r.
8	Zakup działki 265/2 i 262/2 pod budowę drogi w Garczynie Dużym	15.000,00	13.460,40	
9	Rozbudowa Przedszkola Publicznego - wykonanie podbudowy pod parking	85.000,00	84.869,26	W 2019 r. opracowano dokumentację projektową rozbudowy Przedszkola wraz z budową parkingu i dojazdem od ul. Warszawskiej - za kwotę 83.045,00 zł, przy całkowitym koszcie realiz. zad. 3.085.000,00 zł
10	Zakup samochodu pożarniczego dla OSP Olszewice	120 000,00	120.000,00	
11	Zakup sprzętarki do napełniania aparatów powietrznych	22.500,00	22.500,00	Sprężarka zakupiona na potrzeby OSP z terenu miasta i gminy
12	Dotacja do zakupu sprzętu i aparatury medycznej dla szpitala w Mińsku Maz.	20.000,00	20.000,00	Dotacja do zakupu mammografu
13	Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim w ramach akcji "SPONSORING 2020".	10,000,00	10.000,00	
14	Rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków wraz z przepompownią i zagospodarowaniem terenu w m. Olszewice.	450.000,00	7.046,33	Realizacja zadania rozpoczęta w 2021r, wyłoniono wykonawcę i podpisano umowę w 2020r.
15	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Kałuszynie- uruchomienie trzeciej studni	50.000,00	0,00	W 2019 r. wykonano czyszczenie zbiorników
16	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej i kanalizacji na odcinku od ul. Ogrodowej do ul. Warszawskiej /przy hotelu Ola/	14.760,00	6.000,00	Rozpoczęto prace projektowe
17	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy wodociągu łączącego stronę północną	28.000,00	0,00	Rozpoczęto prace projektowe

	ze stroną południową Kałuszyna na wysokości Urzędu Miejskiego			
18	Zakup sprzętu (posypywarka, koparko-ładowarka) na potrzeby ZGK w Kałuszynie	100.150,00	100.000,00	
19	Zakup dwóch kontenerów do PSZOK w Olszewicach	34.317,00	34.317,00	
20	Wykonanie dodatkowych punktów oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy	192.735,97	179,963,32	W 2020 roku w ramach kontynuacji dobudowy oświetlenia ulicznego wykonano dobudowę oświetlenia ulicznego /33łamy/ m.in. w m. Kałuszyn i miejscowościach: Chrościce, Leonów, Piotrowina, Przytoka, Szembory, dofinansowanie zewnętrzne 30.000zł/
21	Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie - opracowanie dokumentacji	10.000,00	0,00	
22	Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji - projekt (ASI)	18.291,86	0,00	Gmina jest partnerem w projekcie realizowanym przez Samorząd Województwa Mazowieckiego W 2019 r. koszt realizacji wynosił 14.883,00 zł.
23	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Garczynie Dużym	155.216,00	155.214,22	Zadanie realizowane z dofinansowaniem zewnętrznym kwotą 84.527,00,00 zł
24	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Patoku	58.825,24	58.824,08	Zadanie realizowane z dofinansowaniem zewnętrznym kwotą 21.915,00 zł
25	Remont i rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej w Milewie	200.000,00	194.451,89	W 2019 r. sporządzona została inwentaryzacja i opracowany projektu technicznego świetlicy wiejskiej - 41.848,75 zł
26	Wykonanie instalacji grzewczej w budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Groszkach	50.000,00	43.764,42	W 2019 r. wykonano instalację zewnętrzną do budynku za kwotę 38.218,85 zł. , w roku sprawozdawczym instalację wewnętrzną
27	Zakup działki we wsi Abramy na potrzeby urzędnia placu zabaw i siłowni zewnętrznej”	10.325,27	0,00	Zadanie nie zostało zrealizowane, sprzedający zrezygnował ze sprzedaży
28	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę hali sportowej w Kałuszynie	80 000,00	75.952,50	W 2019 r. opracowano koncepcję budowy hali – kwota 19.987,5- zł, w 2020 r opracowano dokumentację projektową
29	Utworzenie Otwartej Strefy Aktywności nad zalewem "Karczunek " w Kałuszynie	104.000,00	86.957,08	Zadanie realizowane z dofinansowaniem z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie 50.000 zł
30	Wykonanie zadaszenia	141.000,00		Projekt realizowany z

	trybun stadionu piłkarskiego w Kałuszynie		133.404,45	dofinansowaniem zewnętrznym 100.000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego w
	Razem:	2.573.421,34	1.822.272,68	

Na realizację inwestycji (wg stanu na 31.12.2020r.) zaplanowano kwotę 2.573.421,34 zł, wydatkowano 1.822.272,68 zł – tj. 70,81% planu.

3.Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/

Idea budżetu obywatelskiego polega na tym, że mieszkańcy mają możliwość decydowania o wydatkowaniu środków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a ustawa o samorządzie gminnym od 2019 roku nałożyła obowiązek tworzenia budżetów obywatelskich w gminach będących miastami na prawach powiatu.

Formą budżetu obywatelskiego są fundusze sołeckie, których możliwość wyodrębnienia przez radę w budżecie gminy dała ustawa z dnia 20 lutego 2009 roku, zastąpiona ustawą z 21 lutego 2014 roku. Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców bądź na wydatki związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych. O przeznaczeniu środków na określone przedsięwzięcia decydują sami mieszkańcy. Ta forma partycypacji społecznej stwarza warunki do szczególnego aktywizowania mieszkańców, skłania ich do uczenia się podejmowania wspólnie decyzji, na co mają być skierowane środki publiczne wyodrębnione w budżecie gminy. Rada Miejska w Kałuszynie wyraziła zgodę na wyodrębnianie funduszu sołeckiego od początku powstania tego mechanizmu finansowania aktywności obywatelskiej.

Na realizację 33 przedsięwzięć zgłoszonych przez 26 sołectw do realizacji w ramach funduszu sołeckiego w 2020 roku w budżecie gminy została wyodrębniona kwota 344.136,08 zł.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego dotyczyły w szczególności: dobudowy oświetlenia ulicznego, poprawy stanu dróg gminnych oraz miejsc użyteczności publicznej – terenu przy świetlicach, urządzenia placów zabaw dla dzieci, doposażenia istniejących oraz utworzenia siłowni zewnętrznych do aktywności ruchowej dla dorosłych, zakup przedmiotów edukacyjnych, przeznaczenie środków funduszu na przebudowę świetlic, zakup sprzętu na doposażenie świetlic i remizo-świetlic, na zakup sprzętu ochrony przeciwpożarowej i odzieży ochronnej dla Ochotniczych Straży Pożarnych. Zrealizowanych zostało 29 przedsięwzięć, na które wydatkowano kwotę 266.087,04 zł.

VI. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Stan mienia komunalnego Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2020 roku

Stan mienia komunalnego gminy przedstawiony jest za okres od złożenia ostatniej informacji tj. od 01.01.2020 r. do 31.12. 2020 r.

Użytkownikami mienia komunalnego gminy Kałuszyn są:

1. Urząd Miejski w Kałuszynie	- 74.891.780,23 zł
2. Szkoła Podstawowa w Kałuszynie	- 6.218.785,81 zł
3. Przedszkole Publiczne w Kałuszynie	- 940.731,31 zł
4. Dom Kultury w Kałuszynie	- 677.191,56 zł
5. Biblioteka Publiczna w Kałuszynie	- 481.133,55 zł
6. Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie	- 569.413,75 zł
7. Żłobek Gminny	- 1.007.417,42 zł
Razem:	- 84.786.453,63 zł

Wartość majątku gminy Kałuszyn wg stanu na 31.12.2018 roku wynosiła – 77.467.694,00 zł, na 31.12.2019 roku – 83.231.960,43 zł.

W okresie od stanu na 31.12.2019 r. , wartość zaewidencjonowanego mienia zwiększyła się o 1554.493,20 zł tj. o ok. 1,87 % w stosunku do wartości z początku roku.

Lp	Stan mienia komunalnego wynikający z własności praw majątkowych gruntów komunalnych	Stan na dzień 31 grudnia 2020r.	
		Rzeczowo (w ha)	Finansowo (w zł)
1.	Grunty komunalne		
	- pozostające w zasobie	54,5991– grunty rolne 3,7578 ha – lasy 46,4503 ha - tereny pod budynkami, drogami i pozostałe	6.183.027,51
	- przekazane w trwały zarząd	1,8302 ha	3.339.907,97
	- będące w użytkowaniu wieczystym pod zabudowę jednorodzinną	0,0951 ha	28.530,00
	- w użytkowaniu wieczystym pod działalność gospodarczą	3,4477ha	71154,00
2.	Budynki i budowle		11.107.868,06
	- w tym lokale mieszkalne		1.227.136,30

Informacja o nabyciu nieruchomości w 2020 roku

Gmina Kałuszyn nabyła w 2020 roku dwie działki nr ewid. 265/2 i 262/2 o łącznej pow. 0,1636 ha położone na gruntach wsi Garczyn Duży pod drogę za kwotę 13.460,40 zł.

Informacja o zbyciu nieruchomości gruntowych w 2020 roku

- W drodze przetargu

Lp	Przeznaczenie	Ilość działek	Powierzchnia (w ha)	Dochód netto (w zł)
1	Budownictwo jednorodzinne	4	0,5002	244.943,00

	Razem		0,5002	244.943,00
--	--------------	--	--------	------------

- W drodze bezprzetargowej

Lp	Przeznaczenie	Ilość działek	Powierzchnia (w ha)	Dochód netto (w zł)
1	Teren pod budownictwem wielorodzinnym Spółdzielni Mieszkaniowej w Kałuszynie	2	0,0735	676,50 / po zastosowaniu bonifikaty/
2	Teren pod budownictwem wielorodzinnym - Firmy TOPAZ	1	0,2621	40.140,00

Informacja o stanie gruntów przekazanych w dzierżawę, stanowiących mienie Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2020 roku.

1. Grunty przekazane w dzierżawę o powierzchni 0,2166 ha w tym:
 - na cele usługowo-handlowe (pod pawilony handlowe, ogródki gastronomiczne – nad zalewem, parkingi, pod tymczasowe garaże) – roczny dochód brutto 37.160,88 zł;
2. Grunty przekazane w dzierżawę pod uprawy polowe 1,67 ha, roczny dochód 1.864,00 zł.

Gminne zasoby mieszkalne

Zasoby mieszkaniowe Gminy stanowią 94 lokale komunalne znajdujące się w budynkach wielomieszkaniowych w mieście – w 24 budynkach, w tym 10 budynków to wspólnoty mieszkaniowe, w których zostały wyodrębnione lokale mieszkalne. Lokalami mieszkalnymi i użytkowymi administruje Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie. Stan komunalnych zasobów mieszkalnych i użytkowych na koniec 2019 roku przedstawiał się następująco:

Budynki wspólnotowe z udziałem Gminy			
Ilość lokali mieszkalnych komunalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
47	1.716,39	-	-
Budynki Gminne			
Ilość lokali mieszkalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
47	1.357,27	3	149,28

Sprzedaż lokali mieszkalnych

W 2020 roku nie było sprzedaży lokali mieszkalnych.

Informacja o nieruchomościach, budynkach i budowlach będących w użytkowaniu jednostek organizacyjnych gminy w związku z realizacją ich celów statutowych:

1. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2776/1 o powierzchni 0,4917 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem biurowym o pow. zabudowy 297 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 132 m² w użytkowaniu Urzędu Miejskiego w Kałuszynie;
2. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3521 o powierzchni 0,0680 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 39, zabudowana budynkiem o pow. zabudowy 232 m² w użytkowaniu Biblioteki Publicznej w Kałuszynie;
3. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3518 o pow. 0,3069 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 45, zabudowana budynkiem funkcyjnym kultury o pow. zabudowy 439 m² oraz budynkiem gospodarczym o pow. 31 m² i budynkiem przemysłowym o pow. 23 m² w użytkowaniu Domu Kultury w Kałuszynie;
4. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2796/1 o powierzchni 1,7659 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej 4, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Ponadto w użytkowaniu szkoły są budynki o pow. 27, 26 i 40 m² będące zapleczem infrastruktury sportowej na terenie szkolnym oraz działka oznaczona nr ewid. 2792//5 o pow. 0,0978 zabudowana budynkiem hali sportowej o pow. zabudowy 450 m²;
5. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 51 o powierzchni 1,21 ha położona w Chrościcach, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej
6. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2792/2 o powierzchni 0,4488 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem przedszkola o pow. zabudowy 259 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 29 m² w użytkowaniu Filii SP w Chrościcach.
7. Zabudowana nieruchomość oznaczona nr ewid. 3532/2 o pow. 0,2996 ha przy ul. Wojska Polskiego przekazana w używanie SP ZOZ Przychodni Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie;
8. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3532/2 o powierzchni 0,2996 ha położona w Kałuszynie przy ul. Zamojskiej 13, zabudowana budynkiem w użytkowaniu Gminnego Żłobka w Kałuszynie /pow. terenu 1000 m² i pow. budynku 209 m² /;
9. Budynki mieszkalne, w których znajdują się lokale komunalne przy ul. Kościelnej 4, ul. Mickiewicza 8, 6, Ul. Mostowej 4, 6, ul. Trzcianka 54, 65, ul. Warszawskiej 10, 29, 11, 17, 59, 32, ul. Wojska Polskiego 7, 14, 16, 36, 43, 53, ul. Zamojskiej 9, 15, Pl. Kilińskiego 5, ul. Polna 2, Pocztowa 4 oraz wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej przy ul. Wojska Polskiego 20 / na działkach oznaczonych nr ewid. 3540 o pow. 919 m² - pod budynkiem i nr 3541/1 o pow. 264 m² dojazd do budynku / są w administrowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.
10. **Nieruchomości przekazane w trwałą zarząd:** Oczyszczalnia ścieków w Olszewicach zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 124/2 przekazana w trwałą zarząd do Zakładu Gospodarki Komunalnej.

Użytkowanie wieczyste:

Na początku 2020 roku w użytkowaniu wieczystym było:

- 1 nieruchomość zabudowana budynkiem jednorodzinny,
- 1 nieruchomość zabudowana budynkiem wielorodzinnym,
- 1 nieruchomość na której usytuowany jest budynek Spółdzielni Mieszkaniowej w Kałuszynie,
- 7 nieruchomości wykorzystywanych pod działalność gospodarczą.

Na dochody uzyskane przez gminę w 2020 roku z majątku z tytułu sprzedaży mienia, użytkowania wieczystego działek budowlanych oraz najmu i dzierżawy składały się:

- wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego w łącznej kwocie netto – 236.489,40 zł,
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych – 7.000,00 zł,
- wpływy z użytkowania wieczystego działek – 26.747,86 zł,
- wpływy za dzierżawę działek położonych w Kałuszynie wykorzystywanych na cele gospodarcze – 20.302,47 zł,
- wpływy za trwałe zarząd - 112,02 zł,
- wpływy za dzierżawę terenów łowieckich – 3.379,52 zł,
- wpływy za dzierżawę terenów przy zalewie "Karczunek", 14.756,60 zł,
- wpływy uzyskane za wejście i korzystanie z parkingów, kąpieliska oraz urządzeń będących na wyposażeniu terenu – 215.732,20 zł,
- za zajęcie pasa drogowego – 70.473,03 zł,
- czynsz za najem powierzchni pod sklepik szkolny w szkole podstawowej – 365,85 zł,

Łącznie do budżetu gminy w 2020 r. wpłynęło – 595.085,95 zł.

Ponadto wpływy z przekazanego do użytkowania majątku uzyskały jednostki gminne: Dom Kultury z tytułu najmu pomieszczeń w kwocie 5.000,00 zł, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie administrujący lokalami komunalnymi i użytkowymi uzyskał wpływy w wysokości – 134.839,86 zł (z wynajmu lokali mieszkalnych – 118.244,86 zł, z lokali użytkowych 16.595,00 zł.).

VII. OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

W gminie występują głównie słabo urodzajne gleby V i VI klasy: bielcowe szczyrki i gleby piaszczyste. Pod względem klimatycznym tereny gminy należą do dzielnicy środkowej, nie posiadają terenów o odrębnych cechach mikroklimatycznych.

Materiał tworzący wyżynę stanowią głównie piaski i żwiry, a także gliny i torfy. Nie występują tu bardziej wartościowe bogactwa mineralne. Z surowców mineralnych występujących na omawianym terenie główną rolę odgrywają surowce budowlane: bogate pokłady żwirów i pas gliny zwalowej. Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża żwiru w rejonie miejscowości Przytoka, Kazimierzów, Olszewice, Ryczołek. W 2018 roku 12 obszarów górniczych było w eksploatacji, z których

4 posiadały decyzje na wydobycie i rekultywację, 7 obszarów posiadało decyzję na rekultywację.

Na terenie miasta i gminy nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń gleby i ziemi ze źródeł przemysłowych.

Droga krajowa nr 2 przebiegająca przez miasto Kałuszyn i miejscowości Leonów, Ryczołek, pomiędzy gruntami wsi Sinołęka, Marysin, Stare Groszki stwarza bardzo duże zagrożenie dla mieszkańców miasta, tych miejscowości jak i przyjezdnych do miasta Kałuszyn. Dużym mankamentem jest jej dostępność praktycznie dla wszystkich użytkowników, gdyż poza ruchem międzynarodowym, międzyregionalnym i regionalnym obsługuje ona również ruch lokalny, co przyczynia się do powstawania zakłóceń w ruchu oraz wzrostu wypadkowości.

W samochodowych przewozach substancji niebezpiecznych największy udział ma przewóz paliw płynnych. Wszystkie stacje paliw są zaopatrywane transportem samochodowym.

Innym rodzajem przewozów jest transport butli z gazem płynnym propan-butan. Dystrybucją gazu zajmuje się szereg różnego rodzaju firm, które nie zawsze mogą zapewnić transport specjalistycznym taborem.

1. Gospodarka odpadami

Gmina Kałuszyn w 2020 r. odbierała odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się na terenie gminy. Z nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza odpady odbierały firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Kałuszyn w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2020 roku pełnił Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Siedlcach z siedzibą przy ul. Sokołowskiej 2 w Siedlcach, a w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2020 roku świadczyło konsorcjum firm: RDF Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Kołobrzeskiej 5 w Ostrołęce oraz MPK PURE HOME Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą przy ul. Kołobrzeskiej 5 w Ostrołęce. Firma ta została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego.

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn uchwalony Uchwałą nr XIII/122/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dn. 14 lutego 2020 r. Na terenie zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej bezpośrednio od właścicieli z ich posesji odbierane są odpady:

- papieru i tektury (w tym opakowania i gazety);
- szkła bezbarwnego i kolorowego (z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego);
- tworzywa sztuczne, metali i opakowań wielomateriałowych;
- odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne);
- popiołów z palenisk domowych;
- zmieszanych odpadów komunalnych – pozostałych po segregacji;
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;

- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych;
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych;
- zużytych opon.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych została określona na podstawie Uchwały Nr XIII/123/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych ustalono na raz na dwa tygodnie na terenie miasta Kałuszyna i raz na miesiąc na terenie wiejskim. W terminie od początku kwietnia do końca października odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów z nieruchomości wielolokalowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono na raz na tydzień. Odbieranie odpadów wielkogabarytowych od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych oraz wielorodzinnych z terenu Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono na dwa razy w roku.

Odpady te umieszczano w workach oznaczonych kolorami: niebieski – na papier; żółty – na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale; zielony – na opakowania szklane; brązowy – na bioodpady; biały – na popiół; czarny – na odpady zmieszane. Właściciele nieruchomości położonych na terenie Gminy Kałuszyn mają możliwość we własnym zakresie dostarczyć wszystkie wymienione powyżej odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych działającego przy Oczyszczalni Ścieków w Olszewicach, prowadzony przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.

W Punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych odbierane są odpady:

- papieru i tektury (w tym opakowania i gazety);
- szkła bezbarwnego i kolorowego (z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego);
- tworzywa sztuczne, metali i opakowań wielomateriałowych;
- odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne);
- popiołów z palenisk domowych,;
- zmieszanych odpadów komunalnych – pozostałych po segregacji;
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych;
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych;
- zużytych opon;
- przeterminowanych leków i chemikaliów;
- odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
- zużytych baterii i akumulatorów;
- odpadów zdrewniałych oraz gałęzi z pielęgnacji zadrzewień;
- odpadów niebezpiecznych;

- tekstyliów i odzieży.

Odpady pozostałe, nie nadające się do segregacji należy zagospodarować w pierwszej kolejności w instalacjach komunalnych znajdujących się na liście wymienionej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego.

Powstające w gospodarstwach domowych odpady zielone i bioodpady powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach na terenach zabudowy jednorodzinnej.

Gminę Kałuszyn podejmowała działania zapobiegające powstawaniu odpadów, w szczególności poprzez kampanię informacyjno-edukacyjną na temat postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów oraz szkodliwości ich spalania. Ulotki informacyjne były przekazywane do mieszkańców za pośrednictwem strony internetowej, softysów, wykładane w siedzibie Urzędu, zamieszczone w ...kałuszyńskich, przekazane do szkół.

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zostały zgodnie z umową z podmiotem odbierającym odpady od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przekazane do instalacji komunalnych znajdujących się na liście wymienionej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmowały odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów komunalnych oraz utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2020 r. wyniosły 1.810.816,91 zł. Dochody z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych w 2020 r. wyniosły 1.174.102,77 zł.

Według Rejestru ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Kałuszynie na dzień 31 grudnia 2020 r. w Gminie Kałuszyn zameldowane były 5740 osoby. Natomiast liczba mieszkańców Gminy Kałuszyn określona na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła 4869 osób.

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Kałuszyn:

- od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Kałuszyn w 2020 r. odebrano łącznie 1 616.330 Mg odpadów komunalnych;
- Ilość zebranych odpadów komunalnych wg poszczególnych frakcji jest następująca:

- opakowania z tworzyw sztucznych	-	218,36 Mg
- szkło	-	85,03 Mg
- odpady z papieru i tektury	-	9,430 Mg
- popiół	-	23,850 Mg
- inne zbierane w sposób selektywny	-	14,58 Mg
- niesegregowane (zmieszane) odpady	-	796,75 Mg
- odpady wielkogabarytowe	-	104,790 Mg
- bioodpady	-	63,540 Mg
- gruz	-	300,00 Mg

Poziom recyklingu

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wymagane do osiągnięcia w 2020 r., według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016, poz. 2167) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji obowiązujące do 16 lipca 2020 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412) poziomy wynoszą:

- Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – min. 50 %;
- Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – min. 70 %;
- Odpady komunalne ulegające biodegradacji przekazywane do składowania - max. 35 %;

Osiągnięte przez Gminę Kałuszyn w 2020 r poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia są następujące:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 79 % ;
- Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 100 %;
- odpady komunalne ulegające biodegradacji przekazywane do składowania – 4,30 %;

Wymagane poziomy zostały osiągnięte.

W 2020 r. do składowania przekazano 424,88960,013 Mg odpadów komunalnych będących pozostałościami z sortowania i pozostałościami z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

2. Program usuwania azbestu

Gmina Kałuszyn realizuje program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest od 2008 r., tj. od przyjęcia Uchwałą Nr XII/87/08 Rady Miejskiej z dnia 29 kwietnia 2008 r. Gminnego Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych na lata 2008-2030. W związku z uchwaleniem nowego Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032 dokonano kolejnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w 2012 roku i Uchwałą Nr XXVII/209/2014 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 28 lutego 2014 r. uchwalono Program usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2012-2032. Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest jest na bieżąco uaktualniana. Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie gminy, unieszkodliwionych i pozostałych do usunięcia wg stanu na koniec 2020 roku przedstawiają poniższe zestawienia.

Wyroby zinwentaryzowane (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	75 356	69 431	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	3 398 473	3 307 740	90 733
Razem:	3 473 829	3 377 171	96 658

Wyroby unieszkodliwione (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów	Ilość w posiadaniu	Ilość w posiadaniu
--------------	----------------------	--------------------	--------------------

	azbestowych	osób fizycznych	osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	10 376	10 376	0
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	846 245	835 155	11.090
Razem:	856 621	845 531	11.090

Pozostało do unieszkodliwienia (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	64 980	59 055	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	2 552 228	2 472 585	79 643
Razem:	2 617 208	2 531 640	85 568

W 2020 roku w ramach realizacji Programu usuwania azbestu odebrano od właścicieli oraz zdemontowano z dachów, i odebrano i unieszkodliwiono 113,568 Mg wyrobów zawierających azbest.

Zadanie realizowane było z dofinansowaniem z dwóch programów : z Ogólnopolskiego Programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest i z programu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łącznej kwocie 34 957,06 co stanowi 100 % kosztów realizacji programu. Całkowity koszt realizacji to kwota 34 957,06 zł.

3.Program „Czyste Powietrze”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje program priorytetowy „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

W lipcu 2019 r. Burmistrz Kałuszyna podpisał porozumienie z WFOŚiGW w Warszawie w ramach, którego Gmina Kałuszyna przystąpiła do współpracy przy realizacji programu „Czyste powietrze”. Współpraca polega przede wszystkim na obsłudze przez wyznaczonego pracownika Urzędu Miejskiego Wnioskodawców Programu poprzez przygotowywanie wniosków wraz z wnioskodawcami pod kątem spełnienia wymagań określonych w programie oraz weryfikacji wniosków złożonych przez wnioskodawców w Gminie Kałuszyna w formie papierowej. Wg informacji WFOŚ i GW w Warszawie w okresie od początku trwania programu do 31 grudnia 2020 r. zostało złożonych 19 wniosków na realizację przedsięwzięć na nieruchomościach położonych na terenie miasta i gminy Kałuszyna, z czego 17 zostało rozliczonych z końcową wypłatą środków, 2 są w trakcie realizacji. Na realizację przedsięwzięć na terenie miasta złożono 9 wniosków,

w tym 7 dla budynków istniejących i 2 dla nowobudowanych i 10 na terenie wiejskim gminy, w tym 5 dla istniejących i 5 dla nowobudowanych. Realizowane przedsięwzięcia w ramach programu to : zakup i montaż nowego źródła ciepła – 18, zakup, montaż lub modernizacja instalacji wewnętrznych – 4, docieplenie przegród budowlanych w budynku – 3, zakup i wymiana stolarki zewnętrznej -1, zakup i wymiana drzwi zewnętrznych-6.

4. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła

W 2020 roku na terenie Gminy Kałuszyn została przeprowadzona Inwentaryzacja źródeł ciepła. Zadanie zostało zrealizowane z dofinansowaniem dotacją w wysokości 29.999,88 zł. (100,00%) ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”.

Inwentaryzacją objęte były wszystkie budynki oraz lokale na terenie Gminy Kałuszyn, w których znajdowały się źródła ciepła. Zinwentaryzowano łącznie 1787 budynków i lokali. Największą liczbę stanowiły budynki mieszkalne jednorodzinne (1571), następnie budynki wielorodzinne (43, w części budynków lokale są ogrzewane indywidualnie, w sumie 144 budynki i lokale wielorodzinne), budynki użyteczności publicznej (22), budynki usługowe (37) oraz pozostałe budynki tj. budynki biurowe i przemysłowe (13).

Zinwentaryzowano w sumie 2063 źródeł ciepła. Na terenie Gminy Kałuszyn dominują przede wszystkim kotły opalane węglem oraz drewnem. Duży udział w ogólnej liczbie źródeł ciepła można zauważyć w przypadku ogrzewania elektrycznego, co wynika z wykorzystania tego rodzaju źródła głównie do ogrzewania ciepłej wody użytkowej (Można również wyróżnić znaczącą liczbę kotłów gazowych. Na terenie Gminy Kałuszyn zanotowano znaczący udział pieców kaflowych (głównie na terenach wiejskich w starych budynkach drewnianych) oraz pieców wolnostojących (głównie w lokalach komunalnych).

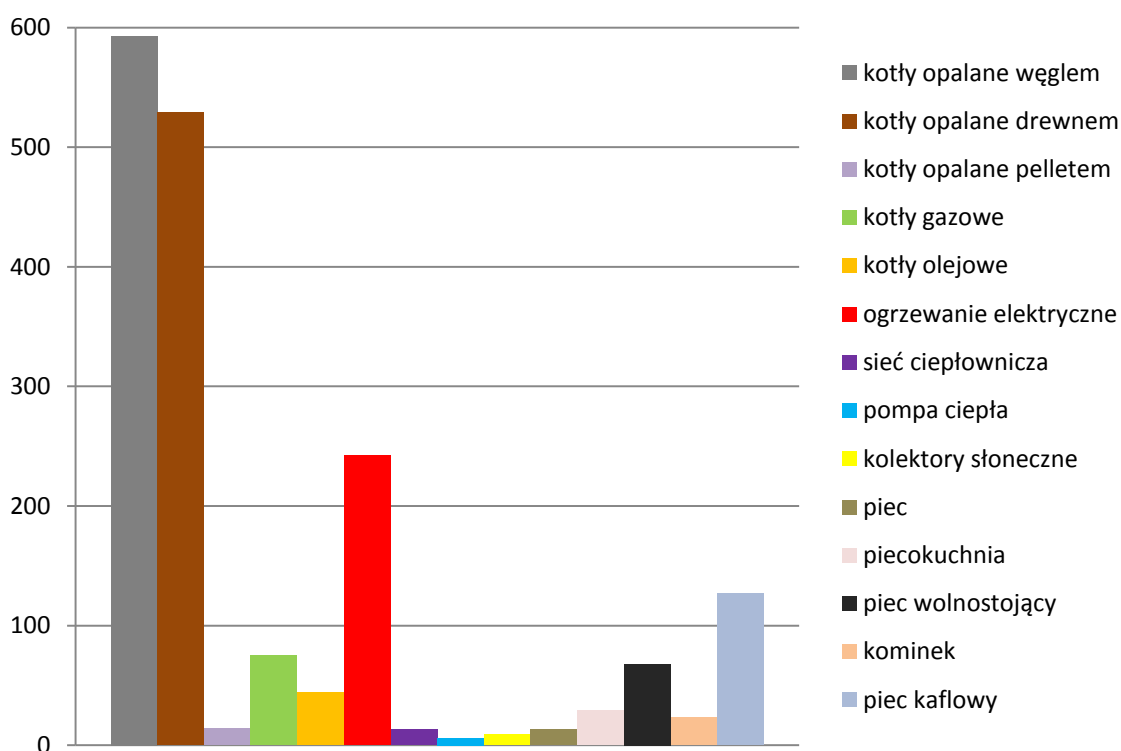
W przypadku 278 kotłów nie określono rodzaju stosowanego paliwa, co wynikało z niemożliwości skontaktowania się z właścicielami lub zarządcami budynków.

Rodzaj stosowanego paliwa i liczbę źródeł ciepła przedstawia poniższe zestawienie

Rodzaj stosowanego paliwa	Liczba źródeł [szt.]
kotły opalane węglem	586
kotły opalane drewnem	534
kotły opalane peluletem	14
kotły gazowe	76
kotły olejowe	44
ogrzewanie elektryczne	242
sieć ciepłownicza	13
pompa ciepła	6

kolektory słoneczne	9
piec	13
piecokuchnia	30
piec wolnostojący	68
kominek	23
piec kaflowy	127
suma	1785

Źródła ciepła w podziale na rodzaje

Zdecydowana większość źródeł ciepła służy zarówno do ogrzewania budynku jak i ogrzewania ciepłej wody użytkowej – 1528 źródeł ciepła, 185 źródeł ciepła służy wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast 223 źródła ciepła służy wyłącznie do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. Piece wolnostojące w większości przypadków służą wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast ogrzewanie elektryczne wykorzystywane jest w przeważającej większości do ogrzewania ciepłej wody użytkowej.

VIII. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. Zagospodarowanie przestrzenne

Zasady kształtowania polityki w zakresie planowania przestrzennego na szczeblu gminy określa ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu

przestrzennym. Na mocy tej ustawy plany, które zostały uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. wygasły w 2003 r.

Moc obowiązującą zachowały plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 1996-2002. Są to dokumenty dotyczące pojedynczych nieruchomości na terenie wiejskim gminy – 9 uchwał z lat 1996, 1997, 1999, 2000, 2002 – 5 uchwał.

W kolejnych latach tworzone były następujące dokumenty planistyczne: W 2012 roku zostały uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie dwa główne dokumenty planistyczne:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn zostało uchwalone uchwałą Nr XVI/105/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.

2) Uchwałą Nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. został uchwalony miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A;

3) Plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru B w mieście Kałuszyn został zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Nr XXII/190/2013 w dniu 27 września 2013 r.

W następnych latach w celu umożliwienia działań inwestycyjnych i rozwojowych dokonywane były zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta: uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIV/223/2017 z dnia 11 września 2017 r. dokonano zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A; uchwałami Nr XXVI/189/2017 z dnia 7 lutego 2017 r. i Nr XXXIV/224/2017 z dnia 11 września 2017 r. zatwierdzono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze B; Uchwałą Nr XXII/189/2013 Rady Miejskiej z dnia 27 września 2013 r. został zatwierdzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb przeprowadzenia linii energetycznej 400 kV Miłosna-Ujrzanów przez teren gminy Kałuszyn.

26 czerwca 2015 r. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr VII/44/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn.

W marcu 2018 r. podjęto uchwałę Nr XXXVIII/261/2018 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A- dotyczy zmiany zagospodarowania terenu przy ul. Zamojskiej – straciła moc uchwałą nr VIII/76/2019 Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r.

W 2019 roku Rada Miejska podjęła następujące uchwały planistyczne:

- Uchwała nr VII/67/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Przytoka gmina Kałuszyn.

Uchwała nr VIII/74/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej – rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody mazowieckiego z dnia 26.09.2019 r. stwierdzające nieważność wym. Uchwały.

- Uchwała nr VIII/75/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy wielorodzinnej.

- Uchwała nr VIII/76/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A uchwalonego uchwałą nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r. poz. 7196)

- Uchwała nr X/91/2019 r. z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

Obszar wiejski gminy nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Dla tego obszaru instrumentem planowania przestrzennego są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zaś dla terenu pod inwestycje celu publicznego decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2020 r. do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie wpłynęło 81 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w załatwieniu których wydano 53 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, w tym 3 odmowne.

Przeważająca część wydanych decyzji - 42 dotyczyła zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 6 decyzji dotyczyła budowy farm fotowoltaicznych, 2 decyzje dotyczyły zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych hodowlanych i ogrodniczych,

1 decyzja dot. budowy zbiornika gazu, 2 decyzje dot. budynków gospodarczych.

W 2020 r. złożono 8 wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wydano 8 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego :

1 decyzja dotyczyło budowy zbiornika gazu, 6 dotyczyło budowy sieci elektroenergetycznej na wnioski PGE Dystrybucja, 1 decyzja dotyczyła wniosku POLKOMTELU INFRASTRUKTURA na budowę kontenera technologicznego.

2. Drogi i komunikacja

Gmina Kałuszyn posiada szczególnie korzystne powiązania komunikacyjne. Zapewniają je przebiegająca przez teren gminy i miasta Kałuszyn:

- droga krajowa nr 2 Świecko – Poznań – Warszawa – Siedlce – Terespol /odcinek o długości 14,5 km w granicach Gminy o znaczeniu międzynarodowym i międzyregionalnym/,

- na terenie gminy w miejscowości Ryczałek zlokalizowany jest węzeł komunikacyjny obwodnicy Mińska Mazowieckiego na parametrach autostrady, co znacznie skraca czas przejazdu w kierunku do Warszawy.

- droga wojewódzka nr 697 –Kałuszyn – Grębków – Liw, o długości ok. 0,5 km w granicach gminy, realizująca powiązania pomiędzy drogą krajową nr 2 i drogą wojewódzką nr 637 (Warszawa –Węgrów –Sokołów Podlaski –Drohiczyn)

- drogi powiatowe zamiejskie o długości 36,196 km i miejskie /ulice zaliczone do kategorii dróg powiatowych/ - o długości 10,665 km,

- drogi gminne o długości 76,5 km, z czego w granicach administracyjnych miasta długość ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych wynosi 13,8 km i na terenie gminy 62,7 km.

- istniejąca w sąsiedniej gminie Mrozy linia kolejowa.

Stan dróg gminnych, a tym samym dostępność komunikacyjna poszczególnych obszarów gminy ma istotny wpływ na poziom życia mieszkańców, ważny atut podnoszący atrakcyjność terenów do lokalizacji inwestycji. W ostatnich latach drogi gminne były sukcesywnie modernizowane. Długość dróg gminnych z uwzględnieniem rodzaju nawierzchni w roku 2013 i 2020 obrazuje poniższe zestawienie.

Stan ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych w mieście Kałuszyn w 2013 i 2020 roku

Lp	Rodzaj nawierzchni drogi	2013 r	2020 r.
		Długość w km	Długość w km
1	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej:		
	– Bitumiczne	8,50	8,687
	– Kostka	0,50	1,469
	– Betonowe	-	-
2	Drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej:		
	– Brukowce	0,20	0,20
	– Tłuczniowe	-	-
	– żwirowe	1,600	1,413
3	Drogi gruntowe	3,000	2,031
	Ogółem:	13,80	13,80

Stan dróg gminnych na terenie wiejskim gminy Kałuszyn w 2013 i 2020 roku

Lp	Rodzaj nawierzchni drogi	2013 r	2020 r.
		Długość w km	Długość w km
1	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej:		
	– Bitumiczne	19,400	29,496
	– Kostka	-	0,320
	– Betonowe	-	1,220
2	Drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej:		
	– Brukowce	1,700	1,002
	– Tłuczniowe	0,500	0,500
	– żwirowe	15,200	9,885
3	Drogi gruntowe	25,900	20,277
	Ogółem:	62,70	62,70

Poza w/w drogami publicznymi na terenie gminy są jeszcze drogi nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, szczególnie na terenie wiejskim, dojazdowe do pól i na terenach leśnych, które są drogami wewnętrznymi, nie skategoryzowanymi.

Transport publiczny lokalny i dalekobieżny zapewnia mieszkańcom gminy komunikacja PKS Sokołów Podlaski, realizująca połączenia miejscowości na terenie gminy z miastem

Kałużyn, Mińsk Mazowiecki jak również z Warszawą, w 2019 roku usługi przewozowe na trasie Kałużyn- Mińsk Mazowiecki uruchomiła firma BAGS. Usługi przewozowe świadczą również przewoźnicy dalekobieżni korzystający z przystanków na dworcu autobusowym w Kałużynie /9 przewoźników/.

Mieszkańcy mają możliwość korzystania z komunikacji kolejowej z oddalonych o kilka kilometrów Mrozów.

3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa

Gmina posiada trzy stacje uzdatniania wody:

- w Garczynie Dużym – największa stacja o wydajności 1200 m³ na dobę użytkowana wspólnie z Gminą Jakubów. Ze stacji tej zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości gminy Kałużyn: Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Żebrówka, Kluki, Szembory, Abramy, Wąsy, Falbogi, Mroczi, Milew, Chrościce, Wólka Kałuska, Budy Przytockie, Przytoka, Ryczołek, Leonów, Kazimierzów, Marianka.
- w Kałużynie - stacja o wydajności 815 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miasto Kałużyn oraz miejscowości Olszewice, Patok, Szymony, Wity.
- w Sinołęce – stacja o wydajności 245 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miejscowości Sinołęka, Piotrowina, Nowe Groszki, Stare Groszki.

Długość sieci wodociągowej wynosi 94,42 km, z czego 15,82 km w mieście i 78,6 km na obszarze wiejskim, do której podłączonych jest 1794 przyłączy, z czego w mieście 728, na terenie wiejskim 1066. Istniejąca sieć wodociągowa zaopatruje w wodę niemal wszystkich mieszkańców miasta i gminy /jedynie Gołębiówka zaopatrywana jest w wodę ze stacji w Piasecznie/. Wg sprawozdania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałużynie w 2020 roku sprzedano 250.526,58 m³ wody, tj. 93,59 % sprzedaży 2019 roku.

Podział sprzedaży wody w 2020 r. na poszczególne grupy odbiorców przedstawiała się następująco:

- gospodarstwa domowe - 186.085,24 m³
- sprzedaż hurtowa wody dla Jakubowa, Wierzbna, Grębkowa - 41.576,00 m³
- pozostali odbiorcy, zakłady pracy - 22.865,34 m³

Największą grupę odbiorców wody stanowiły gospodarstwa domowe – 74,28 %, sprzedaż hurtowa wody dla gminy Jakubów, Wierzbna i Grębkowa stanowiła 22,34 %, dla zakładów pracy 12,29%.

Sprzedaż wody z poszczególnych ujęć w roku 2019 i 2020 przedstawiała poniższe zestawienie:

Lokalizacja hydroforni	Sprzedaż wody w 2018 r.	Sprzedaż wody w 2019 r.
hydrofornia w Kałużyn	123.762,64 m ³	123.262,81 m ³
hydrofornia w Garczynie Dużym	121.468,64 m ³	99.312,22 m ³
hydrofornia w Sinołęce	18.781,24 m ³	24.057,15 m ³
zakup i odsprzedaż wody z hydroforni w Piasecznie	3.687,07 m ³	3.894,40 m ³
Ogółem sprzedaż	267.699,59 m³	250.526,58 m³

4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna

Na terenie wsi Olszewice zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków o wydajności 500m³ na dobę. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z sieci kanalizacyjnej z miasta Kałuszyn , wsi Patok i Olszewice oraz dowożone z pozostałych miejscowości. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2019 roku wynosiła 21,62 km, z czego w mieście 17,92 km i na terenie wsi Patok i Olszewice 3,7 km. Do sieci podłączonych jest 715 przyłączy, z czego w mieście 613 i 102 na terenie wymienionych wsi. W 2020 roku na oczyszczalnię przyjęto 84.176,65 m³ ścieków z kolektora i 14.437 m³ ścieków dowożonych. Porównując ilość przyjętych ścieków w roku 2019 / odpowiednio 81.161,16 m³ i 12.488 m³/nastąpił wzrost przyjętych ścieków - o 3,72 % ścieków przyjętych z kolektora i o 15,61 % ścieków dowożonych. Ilość przyjętych ścieków do oczyszczalni w 2019 i 2020 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Ścieki przyjęte na oczyszczalnię	2019 r.	2020 r.
Ścieki z kolektora	81.161,16 m ³	84.176,65 m ³
Ścieki dowożone	12.488,00 m ³	14.437,00 m ³

Samorząd Gminy Kałuszyn w 2020 roku kontynuował politykę z lat ubiegłych w zakresie dopłat do cen jednostkowych dostarczania wody i odprowadzania ścieków. W 2020 roku obowiązywały następujące uchwały:

- Uchwała Nr VIII/70/2019 Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie dopłaty do taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i Uchwała Nr XVII/156/2020 Rady Miejskiej z dnia 30 września 2020 r. w sprawie dopłaty do taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę
- Uchwała Nr VIII/71/2019 Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie dopłat do taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków i Uchwała Nr XVII/157/2020 Rady Miejskiej z dnia 30 września 2020 r. w sprawie dopłat do taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków.

Ponadto w lutym 2019 r. uchwalono dopłaty do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych uchwałą Nr V/38/2019 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26 lutego 2019 r. następujący sposób: Wysokość dopłaty do kosztów wywozu i oczyszczenia ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych dostawców ścieków z gospodarstw domowych położonych na terenie Gminy Kałuszyn ustalona została na poziomie różnicy między kosztami odbioru i oczyszczenia ścieków bytowych z gospodarstw domowych, które są podłączone do kanalizacji gminnej, a kosztami odbioru i oczyszczenia ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych z gospodarstw domowych.

5. Sieć energetyczna

Istniejąca na terenie gminy Kałuszyn sieć energetyczna stanowi własność Zakładu Energetycznego. Jej stan techniczny jest zróżnicowany, w wielu miejscowościach wymaga modernizacji. W mieście Kałuszyn częściowo została przebudowana linia

energetyczna z napowietrznej na kablową na osiedlu „za szkołą” i w rejonie ul. Mickiewicza. W związku z rozwojem budownictwa na terenie gminy w każdym roku uzupełniane są lampy oświetlenia ulicznego. W 2020 roku dobudowano 33 lampy oświetlenia ulicznego w m. Kałuszyn, Chrościcach, Leonowie, Piotrowinie, Przytoce Ryczołku, Szemborach. Aktualnie zainstalowanych jest 1160 lamp oświetlenia ulic, dróg i miejsc użyteczności publicznej.

6. Sieć ciepłownicza

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się poprzez system kotłowni przydomowych i lokalnych zakładowych. Gmina jest właścicielem 2 kotłowni w Kałuszynie, które obsługuje gminna jednostka- Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w ramach działalności statutowej. Kotłownia przy ul. Polnej wytwarza ciepło poprzez dwa piece węglowe KMR o mocy 350 KW każdy, dostarcza ciepło do budynków placówek oświatowych, przedszkola, Urzędu Miejskiego, OSP, budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Kotłownia przy ul. Zamojskiej została przebudowana w październiku 2013 roku. Po modernizacji pracuje na dwóch piecach na miał węglowy i eko-groszek o mocy 350 KW każdy. Z kotłowni tej ogrzewane są budynki: Biblioteki, Żłobka, Przychodni Zdrowia, budynek użyteczności publicznej wielofunkcyjny przy ul. Wojska Polskiego 20, budynki mieszkalne wielorodzinne.

7. Mieszkalnictwo

Na terenie miasta i gminy przeważa budownictwo jednorodzinne. Gmina Kałuszyn jest właścicielem 14 budynków komunalnych oraz 10 budynków we współwłasności z lokatorami, którzy wykupili mieszkania. Większość budynków wybudowana została przed II wojną światową, jedynie przy ul. Polnej 2 i Zamojskiej 15 zostały wybudowane w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Budownictwo wielorodzinne stanowią zasoby spółdzielni mieszkaniowych w Kałuszynie, w Sinołęce, Spółdzielni Mieszkaniowej „Przełom” w Mińsku Mazowieckim i wspólnoty mieszkaniowej w Gołębiówce.

8. Zaopatrzenie w gaz

W południowej części miasta firma Blue Gaz Sp z o. o. prowadzi budowę sieci gazowej średniego napięcia. Proces dostarczania gazu w tej sieci odbywa się w oparciu o gaz ziemny w postaci skroplonej, który autocysternami transportowany jest do stacji regazyfikacji. Po zmianie stanu skupienia gaz ziemny rurociągami trafia do finalnych odbiorców. Sieć jest prowadzona od gminy Mrozy przez Olszewice do Kałuszyna.

Ponadto część mieszkańców korzysta z gazu propan – butan w butlach gazowych. Dystrybucja gazu propan – butan prowadzona jest przez kilku prywatnych pośredników. Przez teren gminy (w Garczynie Dużym i Zimnowodzie) przebiega magistrala gazowa wysokiego ciśnienia: gazociąg ponadregionalny DN 700 (przystosowany do pracy pod ciśnieniem nominalnym 6,3 mPa i roboczym 5,5 mPa) Warszawa– Kobryń (tłocznia Rembelszczyzna).

9. Dostępność do Internetu, telefonizacja

Potrzeby mieszkańców w zakresie telefonizacji zabezpieczają głównie operatorzy sieci komórkowej, którzy dostarczają także Internet. Ponadto w gminie dostępny jest Internet radiowy. Rada Miejska w Kałuszynie podjęła Uchwałę Nr Nr165/2020 z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Kałuszyn do wykonywania działalności w zakresie usług telekomunikacyjnych. Gmina zawarła umowę z Centrum Projektów Polska Cyfrowa w przedmiocie dofinansowania w wysokości 60.000 zł realizacji projektu „Publiczny Internet w Gminie Kałuszyn” w ramach PO PC na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr 1 „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” Działanie nr 1.1 „Wyliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach. W ramach realizacji projektu zostanie utworzonych 14 hotspotów –publicznych punktów dostępu do Internetu.

IX. PODSUMOWANIE

Rok 2020 był dla nas wszystkich trudnym czasem, a także dużym sprawdzianem w wielu dziedzinach życia. Każdego dnia mierzyliśmy się z wieloma wyzwaniami, z jakimi dotychczas nie mieliśmy do czynienia. Takim przykładem jest świadczenie usług publicznych w zupełnie nowych formach, dotychczas niepraktykowanych. Był to także wielki sprawdzian umiejętności radzenia sobie w sytuacji kryzysowej. W mojej ocenie kałuszyński samorząd zdał ten egzamin bardzo dobrze. Na początku pandemii była zorganizowana pomoc dla mieszkańców w postaci maseczek, w akcji tej brali udział pracownicy Urzędu Miejskiego, przygotowując pakiety pod określone adresy, a w dystrybucji pomogli, wręcz wykonali strażacy ochotnicy jednostek OSP. W okresie świąt Bożego Narodzenia pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej zorganizowali paczki dla osób samotnych i chorych, w dotarciu z paczkami do domów i mieszkań również pomagali strażacy. Dziękuję bardzo wszystkim osobom, które zaangażowały się w te i inne przedsięwzięcia czasu pandemii. Gmina Kałuszyn, podobnie jak samorządy w całym kraju, odczuła ujemny wpływ pandemii na gospodarkę i finanse, najbardziej poskutkowało to zmniejszonymi wpływami udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Pomimo, że pandemia spowodowała zastój w wielu dziedzinach życia gospodarczego to udało nam się z pozytywnym skutkiem zrealizować wiele przedsięwzięć inwestycyjnych, które zmieniają nasze otoczenie. Przebudowa świetlic w Garczynie Dużym, Milewie i Patoku, planowane dalsze prace adaptacyjne tworzą nową przestrzeń do aktywności mieszkańców tych miejscowości i pobliskich.

Utworzenie Otwartej Strefy Aktywności nad zalewem Karczunek, wykonanie zadania trybun na stadionie zlokalizowanym w sąsiedztwie zalewu to kolejne przedsięwzięcia, które wzbogacają ten teren rekreacyjno-sportowy i czynią go bardziej atrakcyjnym.

Dalszej poprawie uległ stan dróg gminnych i ulic w mieście: przebudowano drogę gminną w Żebrówce, wykonano nakładkę bitumiczną na ul. Wyzwolenia oraz dokumentację na budowę kolejnych dróg. m.in. ul. Ogrodowej na odcinku od Podleśnej – do Jutrzenki, Robotniczej. Wykonano dobudowy oświetlenia ulicznego w mieście i na terenie wiejskim gminy w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego. Poza zadaniami o dużych nakładach finansowych realizowanych było wiele mniejszych, służących poprawie warunków życia mieszkańców, do których należy zaliczyć na terenie wiejskim gminy w szczególności utworzenia siłowni zewnętrznych do aktywności ruchowej dla dorosłych i placu zabaw w Milewie i Olszewicach, doposażenie świetlic, zagospodarowanie terenu wokół.

Serdecznie dziękuję Państwu za zapoznanie się z Raportem o stanie Gminy Kałuszyn. Mamy nadzieję, że dokument w przyjazny sposób przekazał najważniejsze informacje związane z funkcjonowaniem samorządu miasta i gminy Kałuszyn.